

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: bezpieczeństwo wewnętrzne

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Akademia Pożarnicza
w Warszawie

Data przeprowadzenia wizytacji: 19-20 stycznia 2024 r.

Warszawa, 2024

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	8
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	8
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	13
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	20
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	25
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	28
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	32
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	35
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	37
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	42
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	43
5. Załączniki:	49
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	49
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	49
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	49

Część I – ocena losowo wybranych prac etapowych _____	49
Część II – ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____	49
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa _____	49
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena _____	49
(2) _____	49
Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego _	49

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Przemysław Osiewicz, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Marcin Jurgilewicz, członek PKA
2. dr hab. inż. Krzysztof Ligęza, ekspert PKA
3. dr Tomasz Kocoł, ekspert PKA reprezentujący pracodawców
4. Monika Adamiec, ekspert PKA reprezentujący studentów
5. Wioletta Marszelewska, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne, prowadzonym w Akademii Pożarniczej w Warszawie, została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2023/2024. Wizytacja została zrealizowana zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej przeprowadzanej stacjonarnie, z wykorzystaniem narzędzi komunikowania się na odległość.

PKA po raz drugi oceniała jakość kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne. Poprzednia ocena programowa odbyła się w roku akademickim 2017/2018 i zakończyła wydaniem oceny pozytywnej (uchwała nr 189/2018 z dnia 26 kwietnia 2018 r.).

Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego PKA z raportem samooceny przekazanym przez władze Uczelni. Zespół odbył także spotkania organizacyjne w celu omówienia kwestii w nim przedstawionych, spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni oraz szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji.

Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z kierownictwem Uczelni. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania ze studentami, z przedstawicielami Samorządu Studenckiego i studenckiego ruchu naukowego, nauczycielami akademickimi prowadzącymi kształcenie na ocenianym kierunku, z osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości kształcenia, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, publiczny dostęp do informacji oraz z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitację zajęć oraz dokonano przeglądu bazy dydaktycznej, wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów, sformułowano rekomendacje, o których przewodniczący zespołu oraz eksperci poinformowali władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	bezpieczeństwo wewnętrzne	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	nauki o bezpieczeństwie	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	240 godzin/9 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<i>ochrona przeciwpożarowa ochrona ludności, obrona cywilna i zarządzanie kryzysowe</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	129	28
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ¹	21012-2106 w zależności od specjalności	1238-1284 w zależności od specjalności
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	94	60-61 w zależności od specjalności
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	180	180
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	67	67

Nazwa kierunku studiów	bezpieczeństwo wewnętrzne
------------------------	---------------------------

¹ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	nauki o bezpieczeństwie	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	80 godzin/3 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<i>zarządzanie w formacjach mundurowych</i> <i>analitik bezpieczeństwa</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	24	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ²	1433-1438 w zależności od specjalności	875-886 w zależności od specjalności
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	61	39
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	120	120
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	52	52

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona
---	---

² Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

	przez zespół oceniający PKA ³ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione

³ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne są zgodne z misją i strategią Akademii Pożarniczej. Misja Uczelni jest rozumiana jako kształcenie na najwyższym poziomie, z zachowaniem wszelkich zasad i reguł obowiązujących w nowoczesnym świecie, w oparciu między innymi o strategię upowszechniania wiedzy określoną w Deklaracji Bolońskiej, przy zachowaniu wysokich standardów procesu dydaktycznego, obowiązujących w Unii Europejskiej oraz współtworzenie europejskiej przestrzeni szkolnictwa wyższego. Ta racja uzasadniająca prowadzenie przez Uczelnię określonej wyżej koncepcji kształcenia wpisana jest w najwyższe standardy etyczne, otwartość i poszanowanie wszystkich kultur.

W strategii widoczne jest dążenie do powiązania wysokiej jakości kształcenia z wysoką jakością prowadzonych badań oraz z rozwojem kontaktów międzynarodowych. Koncepcja kształcenia jest także konsekwencją sytuacyjnych uwarunkowań funkcjonowania Uczelni oraz jej priorytetów rozwoju. Za cechy składające się na tożsamość kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne uznaje się: umiędzynarodowienie; podmiotowe podejście do studentów, którzy zdobywając wiedzę, uczą się krytycznego myślenia, odpowiedzialnego przywództwa i zaangażowania obywatelskiego; podnoszenie jakości i warunków kształcenia, realizowane przez tworzenie nowych możliwości kształcenia, uruchamianie nowych kierunków studiów oraz szersze angażowanie studentów w proces dydaktyczny, umożliwiając im udział w dodatkowych zajęciach, projektach, praktykach oraz stażach, a także podejmowanie działań zachęcających do aktywizacji na polu naukowym, społecznym i gospodarczym, a poprzez takie podejście przygotowanie absolwentów reprezentujących kompetencje odpowiadające zapotrzebowaniu na wiedzę i praktyczne przygotowanie w zakresie szeroko pojmowanego bezpieczeństwa oraz reagowania na pojawiające się sytuacje kryzysowe o zróżnicowanym charakterze. Koncepcja jest również zgodna ze strategią Uczelni, zwłaszcza z jednym z jej obszarów strategicznych (III - działalność naukowa). Jest nim stworzenie silnego i rozpoznawalnego ośrodka naukowego, umożliwiającego zapewnienie wiedzy i wykształcenia, będącego jednocześnie podstawą kreatywnego i krytycznego myślenia o zagadnieniach gospodarki i szeroko rozumianych problemach nauk społecznych.

Identyfikowana w Uczelni polityka jakości kształcenia, a także proces jej doskonalenia i rozwijania są zgodne ze strategią Uczelni, koncepcją kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne, wynikają z wewnętrznego systemu jakości kształcenia, działania te koordynowane są w ramach Uczelnianego Systemu ds. Jakości Kształcenia. Przyjęte założenia polityki jakości to: podnoszenie skuteczności kontroli jakości w szczególności przez zastosowanie analizy wyników monitoringu programów studiów i ich realizacji, przekazywanie informacji zwrotnej prowadzącym zajęcia na temat wyników analizy i ewentualnej konieczności zmiany, poprawy i doskonalenia procesu dydaktycznego i jego warsztatu, przeprowadzanie regularnych hospitacji wszystkich zajęć dydaktycznych, udoskonalanie programu kształcenia, technik prowadzenia zajęć i metod weryfikacji realizacji efektów uczenia się przez dokonywanie przeglądu programów, prowadzenie konsultacji z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi czy też monitorowanie losów absolwentów

Studia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne są skierowane do osób, których celem jest rzetelne i profesjonalne przygotowanie się do służby i pracy w strukturach podmiotów tworzących podsystem obronny i ochronny, a także w innych instytucjach rządowych i samorządowych w zakresie szeroko pojmowanego bezpieczeństwa. Absolwent tego kierunku przygotowany jest do pełnienia samodzielnych bądź pomocniczych funkcji w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego, zarządzania i administrowania bezpieczeństwem, zarządzania sytuacjami kryzysowymi i instytucjonalnego reagowania na te zagrożenia. Tak opisana koncepcja kształcenia jest spójna z misją i strategią Uczelni. Powiązanie koncepcji kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne ze strategią Uczelni przejawia się między innymi w prowadzeniu i rozwoju badań naukowych w ścisłej współpracy z otoczeniem, doskonaleniu nauki w obszarze bezpieczeństwa, wszechstronnemu przygotowywaniu kadr dla praktyki gospodarczej oraz stałemu podnoszeniu poziomu naukowego własnych pracowników, kształceniu wysokokwalifikowanych kadr do służby i pracy w strukturach podmiotów tworzących podsystem obronny i ochronny, a także w innych instytucjach rządowych i samorządowych w zakresie szeroko pojmowanego bezpieczeństwa.

Koncepcja i cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie, do której kierunek jest przyporządkowany, zapewniając absolwentom nabycie wiedzy i umiejętności z zakresu nauk o bezpieczeństwie, co ma istotne znaczenie w kontekście dynamiki współczesnych zagrożeń dla bezpieczeństwa. Przyjęta koncepcja kształcenia zakłada przekazanie studentom wiedzy i umiejętności między innymi z zakresu systemu oraz organizacji ochrony przeciwpożarowej, taktyki działań ratowniczych, prewencji społecznej, bezpieczeństwa pożarowego budynków, ewakuacji, z zakresu bezpieczeństwa powszechnego, ze szczególnym uwzględnieniem regulacji, zasad funkcjonowania, potencjału i przyszłych kierunków rozwoju systemów wchodzących w skład tworzonego powszechnego systemu ochrony ludności, w tym jego filarów, tj. Systemu Zarządzania Kryzysowego, krajowego systemu ratowniczego (uwzględniającego m.in. Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy, System Państwowe Ratownictwo Medyczne, System Powiadamiania Ratunkowego) i Obrony Cywilnej Kraju.

Absolwenci studiów pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne są przygotowani do wykonywania funkcji doradczych, kontrolnych i administracyjnych na różnych szczeblach administracji publicznej. Absolwent umie analizować procesy dokonujące się w społecznościach lokalnych, państwie i przyrodzie oraz badać wpływ relacji: człowiek – środowisko – infrastruktura, posiada umiejętności aktywnego uczestniczenia w pracy grupowej, kierowania zespołami ludzkimi wykonującymi zadania zlecone oraz posługiwania się fachową literaturą, łącznie z przepisami prawnymi w zakresie bezpieczeństwa, działalności służb, straży i inspekcji oraz działalności gospodarczej, zna podstawowe procesy technologiczne, mające wpływ na funkcjonowanie społeczeństwa. Absolwent posiada umiejętność komunikowania się z otoczeniem zewnętrznym, wewnętrznym w zakresie niezbędnym dla skutecznego zrealizowania swojej misji społecznej i pomocowej jaką jest ochrona życia i zdrowia człowieka, środowiska, infrastruktury, w tym krytycznej. Absolwent jest przygotowany do wykonywania funkcji kierowniczych, doradczych i administracyjnych na różnych szczeblach administracji publicznej (rządowej i samorządowej) zarządzania bezpieczeństwem. Posiada kompleksowe przygotowanie do prowadzenia i realizacji wszystkich elementów i procedur zintegrowanego systemu zarządzania bezpieczeństwem publicznym, ochroną ludności i zarządzania ryzykiem w każdej jednostce administracyjnej i każdym przedsiębiorstwie. Jest także przygotowany do stosowania nowych dyrektyw, zasad i procedur obowiązujących w Polsce i wynikających z dostosowania tego obszaru problemowego do wymagań Unii Europejskiej i standardów światowych. Absolwent kierunku posiada wiedzę kierowania zespołami oraz umiejętności praktyczne między innymi w takich obszarach jak:

identyfikacja i inwentaryzacja zagrożeń oraz określenie ich źródeł, analizy ryzyka zagrożeń i prognozy ich potencjalnych skutków, projektowanie i wdrażanie nowoczesnych i skutecznych systemów zarządzania bezpieczeństwem w jednostkach administracji państwowej, identyfikacja, prognozowanie i diagnozowanie zagrożeń oraz opracowywanie metod zapobiegania, przeciwdziałania i przygotowania działań na wypadek niekorzystnych zdarzeń i sytuacji kryzysowych, tworzenie warunków zapewniających ciągłość funkcjonowania infrastruktury krytycznej, planowanie działań zapobiegawczych, projektowanie systemów zarządzania bezpieczeństwem, obsługa oraz doskonalenie procedur tego systemu, uświadamianie społeczeństwa i powszechna edukacja w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom, tworzenie warunków organizacyjnych, technicznych i finansowych sprawnego zarządzania kryzysowego, organizacja systemów łączności i monitorowania, organizacja i utrzymywanie systemów ostrzegania i alarmowania, tworzenie warunków przetrwania ludności w sytuacjach kryzysowych, tworzenie warunków zapewniających ciągłość funkcjonowania administracji publicznej, szacowanie szkód i strat powstałych w wyniku katastrof i sytuacji kryzysowych, prognozowanie sytuacji nadzwyczajnych i opracowywanie środków i sposobów przeciwdziałania, współpraca z instytucjami porządku publicznego, wykorzystanie znajomości prawa cywilnego, administracyjnego i karnego.

Ponadto absolwent jest przygotowany do wykonywania zadań w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego realizowanych przez organy państwowe i samorządowe, a także podmioty gospodarcze i instytucje pozarządowe zgodnie z ich statutowymi obowiązkami w tym obszarze. Poprzez naukę języka obcego absolwent będzie przygotowany do zrozumiałego komunikowania się w zakresie skutecznego pozyskiwania, przekazywania i stosowania wiedzy i informacji z zakresu bezpieczeństwa państwa, w tym informacji wynikających z Europejskiej Strategii Bezpieczeństwa i Obrony. Przekazana wiedza ogólna pozwoli absolwentowi kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne na rozumienie mechanizmów i warunków tworzących bezpieczeństwo wewnętrzne państwa. Absolwent posiada wiedzę z zakresu nauk o bezpieczeństwie, nauk społecznych, ekonomicznych i prawnych, które kształtują procesy i stan bezpieczeństwa, praw człowieka, zasad funkcjonowania państwa w ochronie jego interesów oraz interesu jednostek: życia, zdrowia, mienia, środowiska. Znajomość zasad zarządzania bezpieczeństwem absolwent kierunku zdobędzie w systemie praktyk zawodowych, które są organizowane w organach państwowych i samorządowych, instytucjach gospodarczych i pozarządowych, które wykonują zadania na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego państwa. Absolwent kierunku jest ponadto przygotowany do aktywnego uczestnictwa w badaniach stanu bezpieczeństwa wewnętrznego, tworzenia dokumentacji opisującej stan bezpieczeństwa, wyciągania wniosków i formułowania nowych założeń i tworzenia projektów.

Absolwenci studiów drugiego stopnia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne będą przygotowywani do obejmowania stanowisk wszystkich szczebli zarówno w instytucjach sektora publicznego, m.in. w komórkach organizacyjnych zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej, oraz prywatnego, związanego z analizą danych na rzecz szeroko definiowanego bezpieczeństwa. Zdobędą wiedzę do wykorzystania nie tylko w krajowych, ale także międzynarodowych instytucjach. Znajdą zatrudnienie jako eksperci z zakresu prewencji społecznej, edukacji dla bezpieczeństwa (po ukończeniu szkolenia pedagogicznego), projektowania bezpieczeństwa cywilnego, pozyskiwania i analizy danych, zarządzania kryzysowego, ochrony ludności, bezpieczeństwa imprez masowych. Nabędą umiejętności realizacji szkoleń, warsztatów, treningów oraz poznają tajniki liderowania oraz inspirowania m.in. członków ochotniczych straży pożarnych w działaniach na rzecz poprawy bezpieczeństwa.

Koncepcja kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne jest powiązana z prowadzonymi badaniami naukowymi w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie. Badania naukowe koncentrują się wokół kilku obszarów, które jednocześnie znajdują swoje odzwierciedlenie w dydaktyce, są to m.in.: teoretyczny wymiar bezpieczeństwa, współczesne zagrożenia - ich identyfikacja i ocena w skali globalnej, regionalnej i lokalnej, zarządzanie kryzysowe, współdziałanie organów administracji publicznej w sytuacjach kryzysowych, bezpieczeństwo społeczne, bezpieczeństwa społeczności lokalnych i kształtowania bezpieczeństwa przestrzeni.

Koncepcja i cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Głównym celem kształcenia jest przygotowanie studenta do pracy w organizacjach, instytucjach i służbach zajmujących się szeroko pojętym bezpieczeństwem. Oferta dydaktyczna jest udoskonalana, a programy studiów aktualizowane tak, aby powiązać sferę naukowo-badawczą z praktyką i dostosować je do zmieniających się potrzeb rynku pracy. Uczelnia wspiera rozwój studentów, organizując staże i praktyki w instytucjach funkcjonujących w obszarze bezpieczeństwa państwa. Utrzymywanie i rozszerzanie współpracy z przyszłymi pracodawcami daje studentom szansę pogłębiania wiedzy oraz nabywania umiejętności praktycznych niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej.

Fundamentem tworzenia i doskonalenia koncepcji kształcenia jest aktywny udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie dostosowywania kształcenia do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego. Współpraca interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych pozwala na realizację jednego z podstawowych celów strategicznych Uczelni, a mianowicie podniesienie atrakcyjności studiowania, zapewnienie wysokiej jakości kształcenia i elastycznej organizacji studiów w atmosferze partnerskiej współpracy pracowników, studentów oraz przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. W wyniku uwag interesariuszy zewnętrznych duży nacisk w koncepcji kształcenia jest położony na rozwój umiejętności analitycznych, w tym związanych z analizą danych związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa. W związku z tym utworzono specjalność *analitik bezpieczeństwa*. Po uwzględnieniu sugestii interesariuszy zewnętrznych (PSP) wprowadzono specjalność *ochrona przeciwpożarowa*. Wprowadzono również Szkolenie podstawowe strażaków ratowników OSP, co podkreśla znaczenie współpracy na linii PSP – OSP. Jako przykład wpływu interesariuszy zewnętrznych na koncepcję kształcenia można wskazać modyfikację treści programowych związanych z ratownictwem, taktyką i dowodzeniem oraz organizacją ochrony przeciwpożarowej. Wpływ na koncepcję kształcenia mają także interesariusze wewnętrzni, zarówno nauczyciele akademicy jak i studenci, w szczególności poprzez uczestnictwo w gremiach odpowiedzialnych za wprowadzanie zmian i modyfikację programu studiów. W wyniku opinii studentów w koncepcji kształcenia uwzględniono więcej zajęć praktycznych, np. w formie laboratoriów czy ćwiczeń projektowych.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim. Są również zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie. Należy jednak zwrócić uwagę, iż w każdym przypadku odpowiadają 6. i 7. poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji. W opisie kilku efektów stosuje się pojęcia „podstawowe”, „elementarne” (np. w efekcie BW1_W03 zakłada się, że absolwent *ma podstawową wiedzę o kulturowych, komunikacyjnych, politycznych, prawnych i ekonomicznych procesach na poziomie państwa i układów międzynarodowych oraz ich wpływ na problemy bezpieczeństwa wewnętrznego*, w efekcie BW1_W11 zakłada się, że absolwent zna i rozumie *podstawowe zasady klasyfikacji bezpieczeństwa narodowego uwzględniających różnice i podobieństwa charakteryzujące system bezpieczeństwa*, BW1_W14 absolwent zna i rozumie

podstawowe dziedziny i gałęzie prawa oraz jego wpływ na kształtowanie stanu bezpieczeństwa wewnętrznego). Mimo, że w sposobie sformułowania efektów kierunkowych nie zdefiniowano odpowiedniego poziomu zaawansowania wiedzy i złożoności umiejętności, to treści programowe zajęć wskazują, że studenci uzyskują wiedzę i umiejętności zgodne z wymogami 6. i 7. poziomu PRK, co wskazuje na uchybienia w samym sposobie formułowania efektów, a nie stopniu zaawansowania zdobywanej wiedzy/złożoności umiejętności. Rekomenduje się jednak dostosowanie opisu efektów uczenia się w programie studiów pierwszego i drugiego stopnia do wymagań zgodnych odpowiednio z 6. i z poziomem 7. Polskiej Ramy Kwalifikacji i zróżnicowanie efektów uczenia się na obu poziomach studiów zapewniające niezbędną progresję kompetencji absolwentów w stosunku do wiedzy i umiejętności uzyskiwanych na studiach pierwszego stopnia.

Efekty uczenia się są sformułowane w kilku przypadkach ogólnikowo, bez określenia zakresu przedmiotowego wiedzy do opanowania przez studenta oraz konkretnych umiejętności, powodując, że w niektórych przypadkach nie są one specyficzne dla ocenianego kierunku (np. BW2_W12 absolwent zna *zagadnienia niezbędne do podejmowania decyzji z uwzględnieniem uwarunkowań technicznych, prawnych, administracyjnych i logistycznych – w warunkach zagrożenia, niebezpiecznego zdarzenia i stresu*; BW2_W08 absolwent *rozumie terminologię, teorię i zaawansowane techniki pozyskiwania danych z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego*; BW1_U12 absolwent *umiejętnie posługuje się w języku obcym adekwatnym do zagadnień opisujących bezpieczeństwo wewnętrzne*). Rekomenduje się doprecyzowanie kierunkowych efektów uczenia się w taki sposób, aby wskazywały na specyfikę kierunku.

Przyjęte kierunkowe efekty uczenia się uwzględniają w szczególności umiejętności związane z posługiwaniem się językiem obcym. Zgodnie z opisem kierunkowych efektów uczenia się w przypadku studiów pierwszego stopnia w zakresie umiejętności przewidziano następujące efekty: BW1_U11 *absolwent ocenianego kierunku nabywa umiejętność publicznego wypowiedzania się na tematy objęte programem studiów w języku polskim i języku angielskim*; BW1_U12 *umiejętnie posługuje się w języku obcym adekwatnym do zagadnień opisujących bezpieczeństwo wewnętrzne*, natomiast w przypadku studiów drugiego stopnia BW2_U18 *posługiwać się językiem obcym właściwym dla poziomu B2+ w stopniu wystarczającym do porozumiewania się, również w sprawach zawodowych, czytania ze zrozumieniem literatury fachowej, a także przygotowania i wygłoszenia krótkiej prezentacji na temat realizacji zadania projektowego lub badawczego z zakresu bezpieczeństwa*. W przypadku studiów pierwszego stopnia w treściach programowych zajęć wymagania te zostały ustalone na poziomie B2. Niezależnie od powyższego rekomenduje się uzupełnienie opisu kierunkowych efektów uczenia się o efekt z zakresu znajomości języka obcego na poziomie B2, zgodnie z zapisami określonymi w załączniku do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz.U. 2018 poz. 2218).

Efekty uczenia się uwzględniają w szczególności kompetencje badawcze (w przypadku studiów pierwszego stopnia: BW1_U08 absolwent posiada umiejętność stosowania pozyskanej wiedzy o bezpieczeństwie wewnętrznym dla rozwiązywania problemów z odpowiednią argumentacją proponowanych rozwiązań, BW1_U09 posiada umiejętność analizowania, oceny i wnioskowania zjawisk mających bezpośredni związek z obszarem bezpieczeństwa wewnętrznego oraz na studiach drugiego stopnia: BW2_U04 absolwent potrafi wykorzystać poznane metody i modele zarządzania bezpieczeństwem – w razie potrzeby odpowiednio je modyfikując – do analizy i rozwiązywania zadań z bezpieczeństwa) oraz kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej (np. na studiach

pierwszego stopnia: BW1_K06 absolwent jest gotów do konstruktywnego uczestnictwa w zespołach projektowych rozwiązujących problemy w różnych obszarach bezpieczeństwa wewnętrznego, na studiach drugiego stopnia: BW2_K05 absolwent jest gotów do tworzenia i rozwoju form indywidualnej aktywności zawodowej, działania w sposób przedsiębiorczy, uwzględniając aspekty szeroko rozumianego bezpieczeństwa

Na podstawie przeprowadzonej analizy kierunkowych efektów uczenia się i przypisanych do zajęć należy uznać, iż są one sformułowane w sposób zrozumiały, określający specyficzne kompetencje, jakie student powinien osiągnąć i pozwalający na stworzenie efektywnego systemu ich weryfikacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią Uczelni oraz polityką jakości, a także mieszczą się w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie, do której kierunek jest przyporządkowany. Koncepcja i cele kształcenia są związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w ww. dyscyplinie oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Koncepcja i cele kształcenia zostały określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim oraz, w większości, są zgodne z 6. i 7. poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Uwzględniają one w szczególności kompetencje badawcze, komunikowania się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne na rynku pracy i w działalności naukowej. Efekty uczenia się są możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe są zgodne z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie, do której przyporządkowano kierunek bezpieczeństwo wewnętrzne. Ponadto treści programowe są zgodne z efektami uczenia się określonymi dla poszczególnych zajęć, a także uwzględniają najnowszą wiedzę z zakresu dyscypliny, do której odnoszą się efekty uczenia się.

W programie studiów poprawnie określono zajęcia niezbędne do realizacji efektów uczenia się, tworzące grupy zajęć ogólnych, kierunkowych, specjalistycznych oraz inne (języki obce oraz praktyki). Treści programowe w zakresie grupy zajęć ogólnych mają na celu ukształtowanie umiejętności społecznych i humanistycznych, niezbędnych dla absolwenta ocenianego kierunku. W grupie zajęć kierunkowych występują zajęcia dające podstawy wiedzy i umiejętności niezbędnych do opanowania treści specjalnościowych z obszaru bezpieczeństwa. Treści specjalnościowe dają wiedzę i umiejętności z zakresu oferowanych specjalności. Na studiach pierwszego stopnia studenci mają do wyboru dwie specjalności: *ochrona przeciwpożarowa* oraz *ochrona ludności, ochrona cywilna i zarządzanie kryzysowe*. Studenci realizujący program studiów drugiego stopnia mają do wyboru również dwie specjalności: *zarządzanie w formacjach mundurowych* lub *analitik bezpieczeństwa*. Treści programowe są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się.

Studia pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne kończą się uzyskaniem tytułu zawodowego licencjata i trwają 6 semestrów. Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów wynosi 180. Program studiów stacjonarnych pierwszego stopnia przewiduje realizację 2106 godzin w ramach specjalności *ochrona przeciwpożarowa* oraz 2102 godziny w ramach specjalności *ochrona ludności, obrona cywilna i zarządzanie kryzysowe*, na studiach niestacjonarnych 1284 w ramach specjalności *ochrona przeciwpożarowa* i 1238 godzin w ramach specjalności *ochrona ludności, obrona cywilna i zarządzanie kryzysowe*, które student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia. Z kolei studia drugiego stopnia kończą się uzyskaniem tytułu zawodowego magistra i prowadzone są w cyklu 4-semestralnym, co odpowiada 120 punktom ECTS, a program studiów stacjonarnych obejmuje 1438 godzin w ramach specjalności *zarządzanie w formacjach mundurowych* 1433 godziny w ramach specjalności *analitik bezpieczeństwa* i niestacjonarnych odpowiednio 886 w ramach specjalności *zarządzanie w formacjach mundurowych* oraz 875 godzin zajęć w ramach specjalności *analitik bezpieczeństwa*. Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów umożliwia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się określonych dla ocenianego kierunku. Zajęciom wymagającym bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia przypisano na studiach pierwszego stopnia stacjonarnych 94 punktów ECTS, co stanowi odpowiednio 52,2% ogółu punktów ECTS, zaś na studiach drugiego stopnia stacjonarnych 60-61 punktów ECTS, co stanowi odpowiednio 50-50,8% ogółu punktów ECTS. W związku z powyższym, spełniony jest warunek, zgodnie z którym zajęciom z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich przypisano co najmniej połowę wszystkich punktów ECTS wskazanych w programie studiów.

Sekwencja zajęć lub grup zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Harmonogram realizacji programu studiów umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia. Uelastycznieniu procesu kształcenia sprzyja fakt, że w ramach ocenianego kierunku wyodrębniono specjalności, różniące się między sobą tematyką oraz realizowanymi zajęć. Do grup zajęć wybieralnych zaliczono również język obcy. Na ocenianym kierunku liczba punktów ECTS przypisana zajęciom do wyboru na studiach pierwszego stopnia stacjonarnych wynosi 67 (37%) punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów zaś na studiach drugiego stopnia 52, co stanowi to 43% ogółu punktów ECTS.

Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową wynosi: dla studiów pierwszego stopnia 180 ECTS co stanowi 100% ogółu punktów ECTS w programie studiów; dla studiów drugiego stopnia 120 ECTS co stanowi to 100% ogółu punktów ECTS. Z analizy sylabusów oraz harmonogramu realizacji programu studiów wynika, iż zajęciom związanym z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie, do której przyporządkowano kierunek studiów przypisano mniej niż 100% łącznej liczby punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów. Wątpliwości budzi przypisanie do tej grupy następujących zajęć: *praktyka zawodowa, język obcy*, a także przykładowo na studiach pierwszego stopnia zajęcia: *psychologia, technologie informacyjne*, zaś na studiach drugiego stopnia: *metody numeryczne i badania operacyjne*. Rekomenduje się weryfikację poprawności przypisania zajęć do grupy zajęć związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową. Niezależnie od powyższego spełniony jest wymóg, aby na kierunku o profilu ogólnoakademickim program studiów obejmował zajęcia związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w wymiarze większym niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.

Harmonogram realizacji programu studiów pierwszego stopnia obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości języka obcego. Na studiach stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia język obcy ma wymiar 120 godzin (8 ECTS - nauka przez 4 semestrów). Natomiast na studiach niestacjonarnych liczba godzin tych zajęć wynosi 72 godzin. W ramach zajęć językowych studenci mają do wyboru język angielski, niemiecki lub rosyjski. Studenci po ukończeniu cyklu kształcenia na zajęciach językowych na studiach pierwszego stopnia osiągają znajomość języka obcego na poziomie B2, zaś po ukończeniu cyklu drugiego stopnia B2+. Studenci mają możliwość zapoznania się z językiem specjalistycznym związanym z zagadnieniami ochrony ludności, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego.

Proces kształcenia na ocenianym kierunku realizowany jest w ramach różnych form zajęć, na które składają się: wykłady, ćwiczenia oraz seminaria, w ramach których są wykorzystywane różnorodne metody dydaktyczne. Metody kształcenia są indywidualnie dobierane dla każdego z grup zajęć z uwzględnieniem jego rodzaju i formy prowadzenia. Do najczęściej stosowanych należą: wykład informacyjny i problemowy, rozwiązywanie zadań praktycznych w trakcie ćwiczeń, dyskusje problemowe, przygotowywanie referatów, przeprowadzanie negocjacji, przygotowywanie prac projektowych, prowadzenie problemowych i ukierunkowanych dyskusji, prowadzenie dyskusji panelowych, debaty oxfordzkiej, opracowywanie studium przypadku, przeprowadzanie burzy mózgów, dokonywanie symulacji zjawisk.

W Uczelni wykładowcy na bieżąco wprowadzają nowe metody i narzędzia kształcenia do toku studiów czego przykładem może być wprowadzanie metody Thinking Tool, początkowo w pracach kół naukowych, aktualnie wdrażanie w czasie zajęć dydaktycznych.

Wśród metod kształcenia znaczącą rolę odgrywają wypowiedzi i inne formy aktywności studentów w trakcie zajęć – indywidualne i grupowe. Na zajęciach w grupie ujawniają się umiejętności interpretacji, dyskusji, doboru argumentów, postawy tolerancji oraz umiejętności pracy w grupie.

Metody indywidualnych wystąpień kreują postawy lidera i organizatora pracy w grupie. Liczba zajęć o charakterze aktywizującym, przekraczająca 50% ogółu zajęć. Efekty uczenia się z zakresu kompetencji społecznych studenci osiągają podczas zespołowego wykonywania czynności przewidzianych zakresem i formą zajęć. Dodatkowo, kształtowane są umiejętności badawcze studentów, zarówno w trakcie zajęć, takich jak: *zarządzanie projektami bezpieczeństwa, metodologia badań nad bezpieczeństwem, seminarium badawcze, symulacyjna gra decyzyjna*, jak również w trakcie *seminariów dyplomowych*, w ramach których prowadzący wykorzystując właściwie dobrane metody kształcenia, przybliżają studentom zasady prowadzenia badań i zapoznają z metodami badawczymi, które na dalszych etapach nauki studenci wykorzystują m.in. przy prowadzeniu badań uwzględnianych w pracy dyplomowej.

W nauce języka obcego wykorzystywane są zarówno praca z tekstem, mówienie, słuchanie, ćwiczenia indywidualne, jak i praca w parach oraz zespołach. Przyjęte metody kształcenia umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego na założonym poziomie B/B+.

Interesującym elementem programu studiów są zajęcia *symulacyjna gra decyzyjna*, w ramach których studenci zobowiązani są do przygotowania i realizacji gry decyzyjnej. Gra decyzyjna polega na zapoznaniu z narzędziami symulującymi stanowiska dyspozytorskie służb, zapoznaniem z warsztatem tworzenia gier decyzyjnych i ich przeprowadzeniem. Całość zajęć odbywa się w specjalnie przygotowanych do tego celu laboratoriach, stanowiących zespół pomieszczeń, w których możliwe jest monitorowanie zachowań itp. Gry decyzyjne stanowią dla studentów możliwość wcielenia się w rolę dyspozytorów poszczególnych służb oraz spróbować pracy w warunkach chaosu informacyjnego.

Regulamin studiów przewiduje możliwość stosowania indywidualnej organizacji studiów. W uzasadnionych sytuacjach życiowych (uniemożliwiających odbywanie studiów w normalnym trybie) Dziekan może wyrazić zgodę na indywidualną organizację studiów, m.in. dla: studentów wybitnie uzdolnionych lub osiągających wyróżniające się wyniki w nauce, studentów niepełnosprawnych (dostosowując tryb i warunki odbywania studiów do rodzaju niepełnosprawności), studiujących na dwóch lub więcej kierunkach studiów, odbywających część studiów w uczelniach krajowych lub zagranicznych, szczególnie zaangażowanych w działalność na rzecz środowiska akademickiego, opiekujących się chorym członkiem rodziny lub studentów, u których wystąpią inne uzasadnione względy losowe, w tym np. choroba. Indywidualna organizacja studiów pozwala na zmianę terminów i zasad zaliczania semestrów oraz sposobów realizacji obowiązków dydaktycznych wynikających z planu i programu studiów, tj.: zajęć, zaliczeń, egzaminów, praktyk, bez zmiany zakresu obowiązków studenta. Uczelnia zapewnia studentom z niepełnosprawnością wsparcie dydaktyczne i naukowe, umożliwiając im tym samym pełny udział w procesie kształcenia oraz badaniach naukowych. Studenci mają możliwość doboru treści, metod i form kształcenia. Realizowane jest to zarówno przez elastyczny system studiów jak możliwość studiowania według indywidualnej organizacji studiów.

Integralną częścią procesu kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo wewnętrzne* są studenckie praktyki zawodowe, których organizację reguluje wydziałowy Regulamin praktyk zawodowych. Na studiach pierwszego stopnia, praktyki zawodowe są realizowane w wymiarze 240 godzin, a na studiach drugiego stopnia w wymiarze 80 godzin. Za zrealizowanie praktyk na studiach pierwszego stopnia studenci otrzymują 9 punktów ECTS, a na studiach drugiego stopnia 3 punkty ECTS.

Nadzór nad organizacją praktyk sprawuje opiekun praktyk studenckich, który dokonuje również weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Opiekunem jest nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia na ocenianych studiach. Posiada on kompetencje i doświadczenie, które pozwalają na prawidłową organizację praktyk oraz weryfikację stopnia uzyskania przez studentów efektów uczenia się.

Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. Uczelnia określiła kryteria doboru miejsca odbywania praktyki. Miejscem odbywania praktyki zawodowej mogą być m.in. jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej, Policji, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Straży Miejskiej, inne jednostki ochrony przeciwpożarowej, organy administracji rządowej i samorządowej w szczególności właściwe do spraw bezpieczeństwa wewnętrznego i zarządzania kryzysowego oraz przedsiębiorstwa i inne jednostki organizacyjne o profilu działalności obejmującym zagadnienia ujęte w programie studiów.

Uczelnia wymaga realizacji praktyki w ściśle określonych podmiotach. Ich dobór jest prawidłowy i zapewnia uzyskanie przez studentów efektów uczenia się. Uczelnia posiada cztery stałe porozumienia w sprawie praktyk. W przypadku studentów, którzy mają problem z samodzielnym znalezieniem miejsca odbywania praktyki, Uczelnia organizuje praktyki we współpracy z podmiotami, z którymi zawarto porozumienie. Stosunkowo niewielka liczba zawartych porozumień okazuje się jednak wystarczająca z uwagi na preferencje studentów, którzy samodzielnie wybierają praktykodawcę, najczęściej w miejscu stałego zamieszkania. Każdorazowo jednak, warunkiem przystąpienia do realizacji praktyk jest uzyskanie uprzedniej zgody opiekuna praktyk studenckich i zawarcie porozumienia pomiędzy Uczelnią a praktykodawcą.

Uczelnia stosuje ustandaryzowane wzory dokumentów dotyczących realizacji praktyk w postaci: karty praktyki zawodowej, skierowania i trójstronnego porozumienia w sprawie realizacji praktyki. Wymienione dokumenty nie zawierają w swej treści odniesienia do przedmiotowych efektów uczenia się, które student powinien uzyskać. Instytucja przyjmująca studenta na praktykę nie potwierdza więc, że w istocie student te efekty uzyskał. Instytucja, która wyraża chęć przyjęcia studenta na praktyki nie ma możliwości zweryfikowania swojego potencjału w zakresie zapewnienia studentowi uzyskania zakładanych efektów uczenia się. Rekomenduje się więc wprowadzenie do treści porozumienia oraz do karty praktyki odniesienia do zakładanych efektów uczenia się. Zwrócić należy jednak uwagę, że załącznikiem do trójstronnego porozumienia jest ramowy program praktyk. Praktykodawca na mocy porozumienia zobowiązuje się więc do realizacji programu, co ocenia się pozytywnie.

Student zobowiązany jest opisać w karcie praktyki zawodowej zrealizowane zadania. Wzór karty praktyki zawodowej przewiduje możliwość wskazania przez studenta uwag, obserwacji czy wniosków dotyczących przebiegu praktyki. Uczelnia tym samym zapewnia sobie możliwości oceny jakości realizacji praktyk w danej instytucji. Opinie przedstawione przez studentów są analizowane przez opiekuna praktyk. Uczelnia deklaruje, że dotychczas, nie było ani jednej karty praktyki opatrzonej negatywną opinią zarówno opiekuna praktyki zawodowej jak i studenta.

Uczelnia przewiduje możliwość prowadzenia hospitacji praktyk. Działania takie nie były dotąd realizowane, ponieważ w przyjętym założeniu, hospitacja może odbyć się w przypadku zgłoszenia nieprawidłowości. Wskazane założenie, powoduje, że system kontroli realizacji praktyk nie ma charakteru kompleksowego, co może negatywnie wpływać na motywację studentów do rzeczywistego

wywiązywania się z obowiązków. Rekomenduje się wprowadzenie powszechnego systemu hospitacji praktyk, przeprowadzanych bez zapowiedzi.

Uczelnia wykazała, że karta praktyki została ustalona przy współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Karta praktyki, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia Uczelni, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągnięte na praktykach podlegają systematycznej ocenie w ramach procesu doskonalenia programu studiów z udziałem przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego oraz studentów. Weryfikacji podlega lista podmiotów współpracujących z Uczelnią w zakresie praktyk zawodowych.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Zajęcia na obydwu poziomach kształcenia są rozłożone równomiernie w poszczególnych semestrach. Organizacja roku akademickiego podawana jest do publicznej wiadomości co najmniej na 3 miesiące przed rozpoczęciem roku akademickiego, którego dotyczy. Harmonogram roku akademickiego jest dostępny dla studentów studiów stacjonarnych w systemie Sonda.

Przestrzegana jest zasada, by liczba godzin dydaktycznych w ciągu jednego dnia nie przekroczyła 8-10 godzin lekcyjnych, a bloki dydaktyczne z jednych zajęć nie przekroczyły 2 godzin lekcyjnych. Harmonogramy zajęć umożliwiają studentom pełne uczestnictwo we wszystkich modułach kształcenia oraz zapewniają przestrzeganie higieny procesu nauczania, przez równomierny rozkład nakładu pracy studenta, zarówno w ciągu dnia, jak i w perspektywie całego semestru, w tym w okresie sesji egzaminacyjnej.

Liczebność grup studenckich określona została zarządzeniem nr 53/2023 Rektora - Komendanta z dnia 13 października 2023 r w sprawie liczebności grup studenckich. Dla zajęć dydaktycznych realizowanych w formie ćwiczeń i seminarium przyjęto liczebność grupy studenckiej na poziomie 30 studentów. Dla ćwiczeń projektowych przyjęto liczebność grupy studenckiej na poziomie 30 lub w przypadkach uzasadnionych 18 studentów. Ćwiczenia laboratoryjne realizowane są w grupach studenckich o liczebności do 18 studentów, przy maksymalnie 10 studentach przypadających na jednego prowadzącego zajęcia dydaktyczne.

Przyjęte rozwiązania odnoszące się do organizacji procesu kształcenia i uczenia się (organizacji zjazdów, częstotliwości zjazdów, liczba godzin dydaktycznych – jak również długości bloku dydaktycznego w przypadku studiów niestacjonarnych) uwzględniają czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się, umożliwiając weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych przez nich wynikach. Egzaminy i zaliczenia przeprowadzane są podczas sesji egzaminacyjnej w liczbie i sekwencji umożliwiającej przygotowanie się studentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe realizowane na ocenianym kierunku na studiach pierwszego jak i drugiego stopnia są zgodne z efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy, trendami rozwojowymi i metodyką badań w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie, do której oceniany kierunek został przyporządkowany, jak również z zakresem działalności naukowej Uczelni w tej dyscyplinie. Treści te są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się na studiach pierwszego jak i drugiego stopnia.

Czas trwania studiów pierwszego jak i drugiego stopnia oraz sumaryczny nakład pracy studentów mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów został prawidłowo oszacowany. Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów pierwszego jak i drugiego stopnia zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia formalnie jest zgodna z wymaganiami.

Sekwencja zajęć lub grup zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach na obu poziomach studiów zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Program studiów pierwszego jak i drugiego stopnia umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia.

Program studiów, umożliwia osiągnięcie znajomości języka obcego na poziomie B2 na studiach pierwszego stopnia oraz na poziomie B2+ na studiach drugiego stopnia.

Program studiów pierwszego i drugiego stopnia obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie, w wymaganym wymiarze punktów ECTS. W programie studiów pierwszego i drugiego stopnia uwzględnione zostały zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych, którym przypisano prawidłową liczbę punktów ECTS.

Metody kształcenia są różnorodne, specyficzne i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. Metody kształcenia stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Umożliwiają również przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny, do której kierunek jest przyporządkowany oraz uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia lub B2+ na poziomie studiów drugiego stopnia. Umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyki zawodowej mają charakter specyficzny, są dostosowane do celów kształcenia, a ich weryfikacja jest możliwa. Treści programowe określone dla praktyk, ich wymiar, a także umiejscowienie praktyk w harmonogramie realizacji programu studiów, jak również dobór miejsc odbywania praktyk, zapewniają możliwość osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań nie umożliwiają skutecznego sprawdzenia i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów, ponieważ przyjęte wzory dokumentów nie zawierają odniesienia do tych efektów. Powoduje to, że ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekuna praktyk umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Specyfika miejsc odbywania praktyk jest zgodna z potrzebami procesu nauczania i uczenia się i umożliwia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. Organizacja praktyk i nadzór nad

ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady. Uczelnia nie podejmuje wystarczających działań mających na celu weryfikację czy studenci realizują praktykę w rzeczywistości. Sylabus praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia Uczelni, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągnięte na praktykach podlegają systematycznej ocenie w ramach procesu doskonalenia programu studiów z udziałem przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego oraz studentów.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku studiów, w tym rozplanowanie zajęć w ciągu roku akademickiego na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział studentów w zajęciach i samodzielne uczenie się. Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia ich skuteczną weryfikację, a także pozwala na dostarczanie studentom informacji zwrotnej o wynikach przeprowadzanych ewaluacji i uzyskiwanych efektach uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Symulacyjna gra decyzyjna – zajęcia, w ramach których studenci zobowiązani są do przygotowania i realizacji gry decyzyjnej. Gra decyzyjna polega na zapoznaniu z narzędziami symulującymi stanowiska dyspozytorskie służb, zapoznaniem z warsztatem tworzenia gier decyzyjnych i ich przeprowadzeniem. Całość zajęć odbywa się w specjalnie przygotowanych do tego celu laboratoriach, w których możliwe jest monitorowanie zachowań itp. Gry decyzyjne stanowią dla studentów możliwość wcielenia się w rolę dyspozytorów poszczególnych służb oraz spróbować pracy w warunkach chaosu informacyjnego.

Zalecenia

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki rekrutacji na studia oraz kryteria kwalifikacji kandydatów są formalnie określone w uchwałach podejmowanych przez Senat. Szczegółowe zasady rekrutacji są upublicznione na stronie internetowej. Od kandydatów na studia pierwszego stopnia wymagane jest posiadanie świadectwa dojrzałości lub dokumentu z nim równoważnego. W postępowaniu rekrutacyjnym są uwzględniane wyniki z części pisemnej egzaminu dojrzałości z przedmiotów: matematyka, język obcy oraz jeden z następujących przedmiotów dodatkowych: wiedza o społeczeństwie albo geografia, albo historia, albo informatyka. O przyjęcie na studia drugiego stopnia mogą ubiegać się absolwenci studiów, którzy złożą wymagane dokumenty w wyznaczonym terminie. Listę rankingową kandydatów tworzy się na podstawie oceny ukończenia studiów wyższych widniejącej na dyplomie (w przypadku ukończenia studiów dwustopniowych – z dyplomu studiów pierwszego stopnia). Od kandydatów nieposiadających polskiego obywatelstwa, ubiegających się o podjęcie studiów w języku polskim wymagane jest potwierdzenie certyfikatem znajomości języka polskiego na poziomie, co najmniej B1. Kandydatom z niepełnosprawnością zapewnia się indywidualną pomoc w procesie rekrutacji, dostosowaną do potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności. Tak określone warunki są zgodne z przepisami. Są one przejrzyste i stwarzają kandydatom równe szanse podjęcia studiów.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów zostały określone w uchwale Senatu przyjmującej Regulamin potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym. Warunki i zasady uznawania efektów uczenia się osiągniętych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej, określone są w Regulaminie studiów.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, jak też uzyskanych w innej uczelni, zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Zasady, warunki i tryb dyplomowania na każdym z poziomów studiów określa Regulamin studiów oraz Regulamin dyplomowania. W Regulaminie dyplomowania określono wymogi merytoryczne i metodyczne odnoszące się do prac dyplomowych z dostosowaniem ich do poziomu i profilu studiów, w szczególności odnoszą się one do: zgodności pracy z tematem; konstrukcji pracy; doboru źródeł i literatury oraz stopnia ich wykorzystania; umiejętności krytycznej oceny dorobku bibliograficznego; poprawności rozumowania, umiejętności argumentacji; poprawności terminologicznej i językowej; poprawności aparatu naukowego (przypisy, bibliografia); nowatorskiego ujęcia rozwiązywanego problemu. Prace dyplomowe odpowiadają koncepcji kształcenia i sformułowanym na kierunku zasadom dyplomowania. Egzamin dyplomowy przeprowadzane są zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie dyplomowania, a zakres tematyczny egzaminu związany jest z wiedzą w zakresie dyscypliny naukowej nauki o bezpieczeństwie. SeminaRIA dyplomowe prowadzone są przez nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora i doktora habilitowanego. Student ma możliwość wyboru prowadzącego seminarium zgodnie z obszarem swoich zainteresowań, zaś każdy prowadzący seminarium jest zobowiązany do przekazania charakterystyki zainteresowań badawczych. Dopuszcza się uznanie za pracę dyplomową artykułu wieloautorskiego opublikowanego przez studenta i opiekuna naukowego z Akademii Pożarniczej, przy wkładzie studenta w powstaniu artykułu min. 75%, które potwierdzone zostanie oświadczeniami autorów. O przyjęciu artykułu naukowego, rozdziału w monografii lub monografii jako pracy dyplomowej decyduje dziekan. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powołaną przez dziekana, w skład której wchodzi: przewodniczący komisji, którym może być dziekan, prodziekan, kierownik katedry, nauczyciel akademicki zatrudniony na stanowisku profesora lub profesora uczelni; opiekun pracy; recenzent. Skład komisji może być rozszerzony przez dziekana. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym. Przebieg egzaminu dyplomowego oraz ustalenie ostatecznego wyniku studiów dokumentowane są w protokole egzaminu dyplomowego.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągania przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się są określone w Regulaminie studiów. Szczegółowe zasady zaliczania poszczególnych zajęć i sposoby weryfikowania osiągnięcia przypisanych do nich efektów uczenia się są opisane w kartach zajęć. Na ocenianym kierunku obowiązuje rozliczenie semestralne, podstawą są uzyskane zaliczenia zajęć objętych programem studiów. W związku z tym ocena dokonywana jest cyklicznie dwa razy w roku na podstawie danych zawartych w USOS.

Przyjęte w Uczelni zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji efektów, zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość tego procesu. Student z niepełnosprawnością, w zależności od rodzaju i stopnia niepełnosprawności, może ubiegać się o dostosowanie organizacji i realizacji procesu dydaktycznego, w tym dostosowania terminów oraz form zaliczeń i egzaminów. Analiza zasad weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, w tym zasad stosowanych w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość przyjętych w Uczelni pozwala stwierdzić, że umożliwiają one równe

traktowanie studentów, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością, zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen.

Na ocenianym kierunku określone są zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej, dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów. Studenci otrzymują informację zwrotną na temat ocen uzyskanych z bieżących sprawdzianów i prac zaliczeniowych bezpośrednio od nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia z danych zajęć. Powszechnie przyjętym zwyczajem jest informowanie o ocenach prac etapowych na kolejnych zajęciach. Platforma Moodle umożliwia komunikację pomiędzy nauczycielem i studentem w zakresie rejestracji wyników okresowych prac sprawdzających oraz ocen semestralnych, dzięki czemu studenci mają możliwość zapoznawania się ze swoimi ocenami na bieżąco. Zgodnie z Regulaminem studiów, student ma prawo wglądu do swoich ocenionych prac, w terminach uzgodnionych z prowadzącymi zajęcia, w szczególności podczas konsultacji.

W przypadku zaistnienia sytuacji konfliktowych student ma prawo zgłosić się do nauczyciela akademickiego, w celu rozwiązania wątpliwości. W sytuacjach szczególnie trudnych, student może wystąpić z prośbą o egzamin komisyjny, który pozwala na weryfikację efektów uczenia się przed komisją egzaminacyjną, która wystawia końcową ocenę. Za czyny uchybiające godności studenta, np. popełnienie przez studenta plagiatu, student ponosi odpowiedzialność dyscyplinarną na zasadach określonych w statucie Uczelni.

Weryfikacja i ocena efektów uczenia się dokonywana jest w oparciu o szeroki zestaw metod określonych w kartach zajęć. Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest na różnych etapach kształcenia poprzez: zaliczenia cząstkowe (zaliczenia wszystkich form zajęć w ramach poszczególnych grupach zajęć), weryfikację założonych w programie studiów efektów uczenia się poprzez seminarium dyplomowe i przygotowanie pracy dyplomowej, a także w trakcie egzaminu dyplomowego, weryfikację efektów uczenia się w trakcie badania losów zawodowych absolwentów. Zostały one dobrane przez opiekunów zajęć do założonych zajęciowych i kierunkowych efektów uczenia się i zapewniają one skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się.

Efekty uczenia się należące do kategorii wiedzy weryfikowane są podczas: pisemnych i ustnych egzaminów i kolokwium wymagających formułowania i udzielania odpowiedzi opisowej; testów wyboru, wymagających wskazania prawidłowej odpowiedzi, a także z pytaniami otwartymi; zajęć – na podstawie monitorowania aktywności udziału w seminarium czy wykładzie; indywidualnych i grupowych prezentacji mających formę ustnej wypowiedzi; pisemnych opracowań raportów z badań i sprawozdań ze zrealizowanych zadań, a także indywidualnych i grupowych opracowań projektowych, których celem jest prezentacja stanu wiedzy dotyczącego postawionego problemu.

Metodami weryfikacji efektów uczenia się należących do kategorii umiejętności są sprawdziany i zadania obliczeniowe o charakterze problemowym, projektowym i analitycznym, których celem jest przedstawienie indywidualnie lub grupowo wypracowanej propozycji rozwiązania postawionego problemu; wypowiedzi pisemne i ustne mające formy obron wykonanych projektów czy sprawozdań i prezentacji przedstawiających indywidualne i zespołowe interpretacje wyników uzyskanych podczas realizowanych badań laboratoryjnych.

Z kolei umiejętności weryfikowane są poprzez obserwację manualnej sprawności studenta podczas realizacji powierzonych mu zadań projektowych i badań eksperymentalnych (w tym laboratoryjnych). Weryfikacja efektów należących do kategorii kompetencji społecznych dokonywana jest poprzez

obserwację aktywności na zajęciach, zachowania podczas pracy w grupach czy organizowania i udziału w dyskusji, których przedmiotem są wyniki prac własnych, sformułowane opinie i wnioski dotyczące zrealizowanych prac projektowych, zadań obliczeniowych oraz ćwiczeń laboratoryjnych.

Efekty związane z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej są weryfikowane poprzez realizację egzaminów i zaliczeń (kolokwium) mających formę pisemnych i ustnych odpowiedzi (z dyskusją włącznie), kontroli sprawozdań ze zrealizowanych prac laboratoryjnych, obliczeniowych i projektowych, które obejmują zagadnienia objęte zakresem zajęć ściśle powiązanych z prowadzoną przez nauczycieli działalnością naukową. Weryfikacja i ocena udziału w tej działalności skupia się dodatkowo na bieżącej kontroli realizowanych przez studentów zadań o charakterze analitycznym i badawczym a także ocenie opracowywanych przez nich sprawozdań, projektów i zadań projektowych w aspekcie twórczego myślenia i działania. Stwierdza się, że stosowane metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się, a także umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności.

Weryfikacja stopnia opanowania języka obcego na studiach pierwszego i drugiego stopnia polega na ocenie realizacji pisemnych prac diagnostycznych i zaliczeniowych, prezentacji, wypowiedzi ustnych i udziału w dyskusji, aktywności i jakości pracy na zajęciach, prac domowych i wyników egzaminu. Kompetencje językowe kontrolowane są w zakresie czterech sprawności: słuchania, czytania, mówienia i pisanie na poziomie B2 i B2+, odpowiednio do poziomu studiów. Dodatkowo, w przypadku studiów drugiego stopnia weryfikacja opanowania języka obcego skupia się na aspektach specjalistycznego słownictwa. Stwierdza się, że stosowane w Uczelni metody weryfikacji i oceny opanowania przez studentów języka obcego są właściwe i umożliwiają sprawdzenie i ocenę osiągnięcia przez studentów umiejętności posługiwania się językiem obcym na poziomie co najmniej B2 i B2+ odpowiednio w przypadku studiów pierwszego i drugiego stopnia.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, prac dyplomowych i dzienników praktyk. Tematy egzaminacyjne lub prace projektowe są w większości na właściwym poziomie trudności, a weryfikacja efektów uczenia się jest przeprowadzana zgodnie z kartami zajęć.

Rodzaj, forma, tematyka prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów, a także prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań są dostosowane do poziomu i profilu studiów oraz efektów uczenia się. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej. Poziom merytoryczny prac jest zróżnicowany i są one właściwie oceniane. Wymogi sformułowane odnośnie prac dyplomowych o charakterze badawczym dobrze odpowiadają potrzebie sprawdzenia i oceny przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności jako niezbędnemu elementowi weryfikacji zakładanych efektów uczenia się dla kierunku o profilu ogólnoakademickim. Tematyka prac dyplomowych na ocenianym kierunku jest zgodna z zakładanymi efektami uczenia się oraz z dyscypliną, do której przyporządkowano kierunek.

W Uczelni wprowadzony jest system aktywizacji studentów do aktywności naukowej, działają koła naukowe, które umożliwiają studentom aktywność naukową i badawczą. Efekty swoich badań studenci mogą prezentować na łamach *Zeszytów Naukowych SGSP*, *Zeszytów Naukowych Pro Publico Bono* lub monografiach wydawanych przez Akademię Pożarniczą. Studenci kierunku bezpieczeństwo

wewnętrzne aktywnie uczestniczą w badaniach naukowych prowadzonych w Uczelni, czego potwierdzeniem jest udział w konferencjach i sympozjach naukowych oraz autorstwo pokonferencyjnych publikacji naukowych.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Obowiązujące w Uczelni zasady rekrutacji na studia na kierunek bezpieczeństwo wewnętrzne należy uznać za przejrzyste, bezstronne i zapewniające równe szanse wszystkim kandydatom. Wymagania stawiane kandydatom na studia na ocenianym kierunku oraz kryteria w postępowaniu kwalifikacyjnym, a także zasady potwierdzania efektów uczenia się są ogólnie dostępne, kompletne i zrozumiałe, a także warunkują selektywny dobór kandydatów, których wiedza i umiejętności są na poziomie niezbędnym do uzyskania założonych efektów uczenia się.

Przyjęte warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się poza systemem studiów, jak również w innej uczelni, zapewniają możliwość identyfikacji osiągniętych efektów i ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom określonym w programie studiów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne prowadzonym w Uczelni.

Obowiązujące i stosowane w Uczelni zasady i metody weryfikacji osiągnięcia założonych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych są prawidłowe. Metody te zapewniają bezstronność, przejrzystość i porównywalność ocen, umożliwiają równe traktowanie wszystkich studentów. W przypadku studentów z niepełnosprawnością metody weryfikacji są dostosowane do stopnia ich niepełnosprawności, ale poziom wymagań jest taki sam jak dla pozostałych studentów.

Prace etapowe oraz dyplomowe potwierdzają osiągnięcie przez studentów założonych efektów uczenia się.

Studenci ocenianego kierunku osiągają kompetencje badawcze biorąc udział w działalności naukowej związanej tematycznie z dyscypliną nauki o bezpieczeństwie, co potwierdzają publikacje w czasopiśmie naukowych i materiałach konferencji, mających zasięg krajowy i międzynarodowy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Na kierunku studiów bezpieczeństwo wewnętrzne obsada kadrowa obejmuje łącznie pięćdziesięciu czterech nauczycieli akademickich, w tym dwie osoby z tytułem naukowym profesora, siedem osób ze stopniem naukowym doktora habilitowanego, dwudziestu czterech doktorów oraz dwudziestu jeden magistrów. Wśród nich 27 osób zatrudnionych jest w grupie pracowników badawczo-dydaktycznych oraz 26 osób na stanowisku dydaktycznym. Osoby te zatrudnione są w ramach umowy o pracę. Jedna osoba jest zatrudniona w oparciu o umowę cywilnoprawną.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy oraz doświadczenie zawodowe w zakresie dyscypliny nauki o bezpieczeństwie, do której przyporządkowany jest oceniany kierunek studiów, umożliwiające prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów kompetencji badawczych. Kadra prowadząca zajęcia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne jest doświadczonym zespołem o ugruntowanych kompetencjach dydaktycznych.

Liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwia prawidłową realizację zajęć. Na ocenianym kierunku studiów kształci się 181 studentów. Współczynnik liczby studentów na jednego prowadzącego wynosi 3, co jest wartością zapewniającą prawidłową realizację zajęć dydaktycznych.

Kadra dydaktyczna jest wysoce aktywna w aspekcie działalności naukowo-badawczej. Przejawem tego są liczne publikacje naukowe, udział w różnych przedsięwzięciach naukowych, jak też realizacja projektów badawczych.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku w ciągu ostatnich sześciu lat opublikowali ponad 200 artykułów w wysoko punktowanych czasopismach, 50 monografii naukowych, ponad 50 rozdziałów w monografiach naukowych, a także są (współ-)redaktorami wielu monografii naukowych. Warto podkreślić, że wiele z tych publikacji ukazało się w języku angielskim.

Łącznie nauczyciele akademicy w ciągu ostatnich sześciu lat zrealizowali 16 projektów krajowych i międzynarodowych finansowanych ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju oraz Komisję Europejską. Największy projekt naukowy finansowany przez UE w obszarze bezpieczeństwa w programach badań i rozwoju technologicznego Unii Europejskiej realizowany był w Uczelni w latach 2017-2023: DRIVER + Driving Innovation in Crises Management for European Resilience. Projekt uzyskał status Success story przyznany przez Research Executive Agency Unii Europejskiej (REA), jako wyróżniający się spośród wszystkich projektów realizowanych w zakresie bezpieczeństwa UE.

Kadra badawczo-dydaktyczna realizuje również projekty w obszarze Polskiej Pomocy Rozwojowej, wymienić należy projekt dedykowany kadrze odpowiedzialnej za ekologię związaną ze składowaniem odpadów w obwodzie lwowskim mający na celu podniesie kwalifikacji świadomości o zagrożeniach wynikających ze złego gospodarowania odpadami: Ekologistyka – usprawnianie zarządzania składowiskami odpadów w obwodzie lwowskim.

Ważnym projektem finansowanym ze środków Narodowego Centrum Badań i Rozwoju było opracowanie innowacyjnego systemu zarządzania bezpieczeństwem obiektów zabytkowych w zurbanizowanych centrach miast.

Kadra dydaktyczna w miarę możliwości włącza studentów w aktywność badawczo-naukową. Wyrazem tego jest stworzenie studentom możliwości wydawania opracowanych artykułów naukowych, czy

zachęcanie do udziału w różnego rodzaju konkursach, czy przedsięwzięciach naukowych. Przykładem tego jest możliwość udziału w Studenckich Seminariach Naukowych, które odbywają się na Uczelni corocznie od dwóch lat.

- Studenckie Seminarium Naukowe na temat: Wybrane formy pomocy humanitarnej w kontekście konfliktu Ukraińsko-Rosyjskiego 2023 część 2. [31.03.2023]
- Studenckie Seminarium Naukowe: Wybrane formy pomocy humanitarnej w kontekście konfliktu Ukraińsko-Rosyjskiego 2022 część 1. (11.05.2022)

Motywacją do organizacji tego cyklicznego wydarzenia, była chęć aktywizacji studentów cywilnych pod kątem przedsięwzięć naukowych. Tematyka seminariów zwracała uwagę na bieżące sprawy związane z bezpieczeństwem, a prelegentami w głównej mierze byli studenci, którzy chcieli podzielić się swoimi przemyśleniami i doświadczeniami z niesienia pomocy humanitarnej. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że sprawami organizacyjnymi w obydwu seminariach zajęli się sami studenci pod opieką jednego z nauczycieli akademickich.

Nauczyciele mają możliwość stałego rozwoju i podnoszenia kompetencji. Dostępne są szkolenia i kursy w szerokim zakresie. W ciągu ostatnich 6 lat nauczyciele prowadzący zajęcia wzięli udział w około 230 kursach. Ponadto nauczyciele akademicy mają możliwość odbywania staży naukowych w kraju i za granic. Kompetencje dydaktyczne kadry prowadzącej zajęcia zostały potwierdzone m.in. w trakcie hospitacji zajęć przez zespół oceniający PKA. Hospitowane zajęcia były prowadzone na dobrym poziomie przez nauczycieli o dużych umiejętnościach dydaktycznych. Stosowane metody dydaktyczne były dostosowane do specyfiki prowadzonych zajęć.

Zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów realizowane są w formie stacjonarnej, jakkolwiek doświadczenia z czasu pandemii Covid-19 spowodowały, że kadra naukowa uzupełniała swoje kompetencje cyfrowe i z powodzeniem może prowadzić zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W tym zakresie nauczyciele akademicy mogą liczyć także na wsparcie techniczne ze strony władz Uczelni.

Przydział zajęć, jak również obciążenie godzinowe kadry dydaktycznej umożliwia prawidłową i efektywną realizację przypisanych im zajęć. Obciążenie godzinowe nauczycieli akademickich zatrudnionych w podstawowym miejscu pracy jest zgodne z obowiązującymi w tym zakresie wymaganiami. Obsada zajęć dydaktycznych stoi w zgodzie z zainteresowaniami badawczymi, jak również doświadczeniem zawodowym poszczególnych nauczycieli akademickich. Przydzielanie zajęć dydaktycznych odbywa się z uwzględnieniem kompetencji merytorycznych, doświadczenia dydaktycznego, kompetencji językowych, ocen studenckich, jak też posiadanych kompetencji cyfrowych. Za realizację poszczególnych zajęć odpowiadają jednostki organizacyjne, którym zlecono ich prowadzenie. O personalnym podziale zajęć dydaktycznych decydują kierownicy przedmiotowych jednostek.

Kryteria doboru nauczycieli akademickich są sformalizowane, a rekrutacja odbywa się w formule konkursu. Procedura konkursowa sprawia, że kryteria doboru są jasne i czytelne. Kadra dydaktyczna prowadząca zajęcia na ocenianym kierunku studiów jest oceniana przez studentów i podlega ocenie pracowniczej w okresie ustawowym, który jest szczegółowo określony przepisami wewnętrznymi Uczelni. Wnioski z badania ankietowego są wykorzystywane przy ocenie okresowej nauczyciela akademickiego, planowaniu obsady zajęć dydaktycznych oraz prowadzeniu polityki kadrowej, w tym doskonaleniu członków kadry. W ramach prowadzonej polityki kadrowej dokonywane są okresowe oceny nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia obejmujące aktywność w zakresie

działalności naukowej oraz dydaktycznej członków kadry prowadzącej kształcenie, a także wyniki ocen dokonywanych przez studentów czy hospitacji. Pracownicy poddawani ocenie działalności naukowo-badawczej, dydaktycznej oraz organizacyjnej.

W procesie zapewnienia jakości kształcenia oraz bieżącej kontroli procesu kształcenia w Uczelni, ważną rolę pełnią hospitacje zajęć dydaktycznych. Zasadniczym celem hospitacji jest analiza merytoryczna poprawności realizowanych treści, stosowanych metod dydaktycznych i weryfikacji założonych dla zajęć efektów uczenia się. Hospitacje mają motywować pracowników do dbałości o wysoką jakość prowadzonych zajęć. W ramach realizacji hospitacji dopuszcza się realizację dwóch rodzajów hospitacji: hospitacje planowane - mające charakter doradczo-doskonalący, realizowane według semestralnego planu hospitacji; oraz hospitacje interwencyjne – mające charakter kontrolno-oceniający, realizowane w przypadku pojawienia się sygnałów o nieprawidłowości w prowadzeniu zajęć.

Kadra dydaktyczna jest motywowana do pracy dodatkami i nagrodami za prowadzoną działalność naukową oraz dydaktyczno-organizacyjną. Polityka kadrowa premiuje najbardziej aktywnych nauczycieli akademickich, co optymalizuje kierunek działalności naukowej motywując nauczycieli akademickich do ich indywidualnego rozwoju naukowego i zawodowego. System wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego oraz podnoszenia kompetencji organizowany jest przez władze Uczelni, Wydziału oraz przez Dział Kadr. Uczelnia wspiera nauczycieli akademickich w staraniach o rozwój i awans naukowy, finansuje publikacje, udział w konferencjach, przebieg przewodów doktorskich i habilitacyjnych na Wydziale. Realizowana polityka kadrowa sprzyja zatem rozwojowi nauczycieli akademickich oraz kreuje warunki pracy stymulujące i motywujące członków kadry prowadzącej kształcenie do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych. Należy stwierdzić, iż system oceniania, motywowania i nagradzania pracowników działa skutecznie. Skuteczność prowadzenia polityki kadrowej potwierdzają awanse naukowe.

Społeczność akademicką Uczelni obowiązują Zasady etyki ustanowione przez Senat Uczelni uchwałą nr 30/06/2015 z dnia 24 czerwca 2015 r. W latach 2021-2023 zrealizowano następujące działania służące podnoszeniu świadomości pracowników: wykład w formule online dla wszystkich funkcjonariuszy i pracowników Uczelni pn. „Etyka w kontroli zarządczej” – 19.11.2021, „Przeciwdziałanie mobbingowi i dyskryminacji w zatrudnieniu” – styczeń-marzec 2022 (e-learning), wykład pn. „Zarządzanie przez wartości” – 21.12.2022, w tym tematy: Jakie wartości są dla nas ważne? Jak przełożyć wartości na praktykę – zasady. Jak przełożyć zasady na praktykę – działania. Jak przełożyć działania na praktykę – nawyki; cykl szkoleń antykorupcyjnych – e-learning (platforma CBA) – styczeń-kwiecień 2023 r.; szkolenia miękkie dla władz Uczelni i kadry kierowniczej (m.in. szkolenie pn. „Skuteczna komunikacja jako narzędzie pracy menedżera” oraz pn. „Rozwój i zarządzanie talentami w organizacji na bazie testu Gallupa”).

W Uczelni obowiązuje procedura antymobbingowa i antydyskryminacyjna wprowadzona w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej decyzją Komendanta Głównego PSP z dnia 17 czerwca 2014 r. W Akademii Pożarniczej został wyznaczony Koordynator do spraw przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji, a na podstawie decyzji nr 65/2021 Rektora-Komendanta SGSP z dnia 31 grudnia 2021 r. powołano Uczelnianą Komisję do spraw przeciwdziałania naruszeniom w relacjach w społeczności akademickiej SGSP.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Dorobek nauczycieli akademickich oraz ich doświadczenie zawodowe zapewniają prawidłową realizację zajęć dydaktycznych oraz nabywanie umiejętności badawczych przez studentów. Struktura kwalifikacji naukowych, kompetencje dydaktyczne oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Polityka kadrowa prowadzona w Uczelni, w tym dobór nauczycieli jest odpowiedni do potrzeb związanych z realizacją zajęć i uwzględnia kompetencje nauczycieli oraz ich dorobek naukowy i dydaktyczny.

Nauczyciele poddawani są ocenom okresowym. Oceny ich pracy dokonują także studenci za pośrednictwem systemu ankietowego. Wyniki tych ocen są wykorzystywane w procesie doskonalenia kadry dydaktycznej. W Uczelni stosowane są działania projąkościowe, zachęcające kadrę do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, w tym do rozwoju naukowego i do podnoszenia kwalifikacji dydaktycznych. Polityka kadrowa obejmuje także zasady rozwiązywania konfliktów oraz reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa pracowników i studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Infrastruktura dydaktyczno-naukowa, w którym realizowany jest oceniany kierunek składa się z dwóch obiektów usytuowanych w miejscu dobrze skomunikowanym. W obiektach tych znajduje się kilkanaście sal dydaktycznych do prowadzenia zajęć ogólnych oraz dwadzieścia trzy pracownie specjalistyczne. Uczelnia dysponuje także dwoma poligonami usytuowanymi w Zamczysku Nowym oraz w miejscowości Nowy Dwór Mazowiecki. W warunkach poligonowych studenci mogą uczestniczyć w ćwiczeniach symulacyjnych różnego rodzaju zagrożenia i ich skutków.

Sale dydaktyczne posiadają standardowe wyposażenie. Znajdują się w nich: sprzęt multimedialny, nagłośnienie, rzutniki, tablice multimedialne, flipcharty, sprzęt i środki audiowizualne. Liczba, wielkość oraz układ pomieszczeń, jak również ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk badawczych, komputerowych oraz dostępność licencji na specjalistyczne oprogramowanie zostały dostosowane do

liczby studentów i liczebności grup umożliwiając prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności badawczych przez studentów.

Zasoby infrastrukturalne Uczelni obejmują dwadzieścia trzy pracownie specjalistyczne. Zajęcia na ocenianym kierunku są realizowane są w następujących pracowniach: Pracowni Ratownictwa Medycznego, Pracowni Pomiarów Parametrów Środowiska, Pracowni Projektowania Komputerowego, Pracowni Informatyki, Pracowni Projektowania Bezpieczeństwa, Pracowni Symulacji Sytuacji Kryzysowych, Pracowni Badań Czynniki Szkodliwych, Pracowni Wirtualnej Rzeczywistości, Pracowni Monitorowania Zagrożeń Środowiskowych, Pracowni Badań Podstawowych.

Do obsługi zajęć dydaktycznych na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne znajdują się do dyspozycji cztery sale do nauki języków obcych wyposażone w nowoczesne techniki multimedialne, jak też sale wykładowe wyposażone są w rzutniki oraz tablice multimedialne. Korzystanie z uczelnianej infrastruktury dydaktycznej i naukowej następuje zgodnie z warunkami określonymi w wewnętrznych regulacjach normatywnych, które każdy z nauczycieli akademickich zobowiązany jest uwzględniać.

Na szczególną uwagę zasługuje wykorzystanie infrastruktury związanej z działalnością ratowniczą Uczelni, np. pracowni ratownictwa medycznego, w której studenci realizują szkolenie z pierwszej pomocy (kończące się certyfikatem), czy pracowni do realizacji gry decyzyjnej wraz z symulatorami, studiem nagrań i pracowniami komputerowymi. Najnowsza jest Pracownia Wirtualnej Rzeczywistości, w której na 8 stanowiskach studenci mogą trenować bezpieczne zachowania, identyfikację zagrożeń oraz podejmować działania postrzegane z perspektywy osoby niepełnosprawnej.

Studenci uczestnicząc w zajęciach *wychowanie fizyczne* mają do dyspozycji wyremontowaną salę gimnastyczną, siłownię, jak też otwarte boisko sportowe. Przestrzeń siłowni uzupełniona jest o zaplecze sanitarne z szatniami, toaletami i prysznicami, w tym toaletę i prysznic z możliwością korzystania przez osoby z niepełnosprawnościami głównie ruchowymi. W ramach umowy zawartej przez uczelnię z Klubem Sportowym Marymont studenci mają możliwość korzystania z krytej pływalni, a studenci, którzy przynależą do Akademickiego Związku Sportowego mogą korzystać z infrastruktury Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie.

Przy planowaniu zajęć uwzględnia się liczebność sali i grupy studenckiej. Uczelnia dedykuje studentom możliwość realizacji wybranych treści programowych z poszczególnych zajęć, głównie ćwiczeń, w instytucjach tj.: Rządowe Centrum Bezpieczeństwa, Krajowe Centrum Koordynacji Ratownictwa i Ochrony Ludności, Centrum Powiadamiania Ratunkowego m. st. Warszawa, Wydział Zarządzania Kryzysowego Wojewody Mazowieckiego i Prezydenta m. st. Warszawa, czy Wodny Komisariat Policji m.st. Warszawa.

Zapewniona jest zgodność infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP. Sale laboratoryjne i pracownie badawcze wyposażone są apteczki, gaśnice. Ponadto, w odpowiednich miejscach umieszczono piktogramy informujące o potencjalnych zagrożeniach

Uczelnia posiada zintegrowaną infrastrukturę serwerową wykorzystywaną w procesie technologii przetwarzających, gromadzących i przesyłających informacje w formie elektronicznej, przy czym dane te są systematycznie archiwizowane i odpowiednio zabezpieczone z zachowaniem poufności. Studenci oraz inne osoby upoważnione przez władze uczelni mają przyznany dostęp do sieci bezprzewodowej na terenie kampusu i domu studenckiego, przy czym dostęp do sieci wymaga autoryzacji za pomocą nazwy użytkownika oraz hasła i jest możliwy dla wszystkich zarejestrowanych urządzeń.

Na terenie Uczelni istnieją punkty dostępu, w których uruchomiona została podsieć studencka, pracownicza oraz dedykowana dla gości. Dodatkowo istnieje możliwość wykorzystania sieci informatycznej do telekonferencji nie tylko na potrzeby aktywności naukowo-badawczej, ale też w ramach procesu dydaktycznego.

Pomocnym narzędziem jest autorski system informatyczny SONDA, utworzony przez zespół nauczycieli akademickich. Jest to system informatyczny zarządzania Uczelnią, pozwalający m.in. na: monitorowanie wypracowania pensów przez nauczycieli akademickich, nadzór nad procesem dyplomowania (liczbą dyplomantów przypadających na opiekuna pracy, tematami prac dyplomowych), weryfikację i nadzór nad kartami zajęć.

Uczelniana infrastruktura jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W tym zakresie podejmowane są systematycznie działania poprawiające dostępność architektoniczną uczelni. Przykładem jest instalacja platform schodowych i krzeseł schodowych na pionowych drogach komunikacji ogólnej w wybranych budynkach, które ułatwiają przemieszczanie się osób z niepełnosprawnością ruchową pomiędzy piętrami i dostęp do wybranych sal dydaktycznych, modernizacja chodników na terenie wewnętrznym przy uczelnianym parkingu, jak również modernizacja trybuny honorowej umożliwiająca poruszanie się osobom z niepełnosprawnością ruchu.

Dostępność informacyjno-komunikacyjna uczelni również jest systematycznie odnawiana, głównie dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami wzrokowymi czy słuchowymi. Przykładowo wyposażono strefę dojścia do jednej z auli w system głosowy ułatwiający orientację w obiekcie osobom z niepełnosprawnością wzroku, zamontowano oznaczenia wypukłe na drzwiach do sal dydaktycznych, pokoi wykładowców, toalet, czy szatni. W uczelni istnieją także pasy kontrastowe na schodach i wypukłe kontrastowe maty na spocznikach służące lepszemu przemieszczaniu się po pionowych drogach komunikacji w budynku, a dla osób słabosłyszących zadedykowano mobilną walizkową pętlę indukcyjną, którą można zastosować w każdej sali dydaktycznej.

Uczelnia dokonała także poprawy w zakresie dostępności cyfrowej wykonano nową stronę internetową, zakupiono multimedialne tablice z dostępem do Internetu do wybranych sal dydaktycznych, czy wdrażając Portal Biura Karier i nowy system Biblioteczny.

Uczelnia zapewnia dostęp studentom do sieci bezprzewodowej oraz do pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów naukowych, komputerowych, specjalistycznego oprogramowania poza godzinami zajęć, w celu wykonywania zadań, realizacji projektów. Studenci mają możliwość korzystania z sal dydaktycznych ogólnodostępnych, jak również z sali gimnastycznej, czy siłowni. Zajęcia w pracowni czy laboratorium odbywają się pod opieką nauczyciela akademickiego, a dostęp do nich jest możliwy poza godzinami zajęć, głównie w ramach: wykonywania pod okiem opiekuna (nauczyciela akademickiego) badań naukowych projektowych, badań w ramach działalności kół naukowych czy w ramach przygotowywania prac dyplomowych.

Biblioteka uczelniana ma charakter publiczny. Jej księgozbiór gromadzi publikacje z zakresu licznych dziedzin naukowych, w tym także z dyscypliny nauki o bezpieczeństwie. Korzystanie ze zbiorów bibliotecznych jest możliwe zarówno w formule stacjonarnej, jak również w formie tradycyjnego wypożyczenia.

Biblioteka posiada dostęp do zasobów w formule on-line, z których można korzystać w każdym czasie. Biblioteka składa się z czytelni z wypożyczalnią, korytarza z dodatkowymi miejscami pracy dla czytelników i magazynu.

W czytelni są trzydzieści trzy miejsca indywidualne, trzy stanowiska komputerowe, w tym dwa z dostępem do Internetu i baz danych, stanowisko do wypożyczania międzybibliotecznego i stanowisko do przeglądania materiałów na nośnikach komputerowych. Na korytarzu bibliotecznym znajdują się dwa komputery katalogowe przeznaczone do wyszukiwania zbiorów bibliotecznych. Biblioteka również posiada udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami w postaci trzech stanowisk ze stołami z regulowaną wysokością oraz możliwością regulowania kąta nachylenia blatu. Użytkownicy biblioteki mogą korzystać z elektronicznych zasobów zewnętrznych dostępnych w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki - baz oraz wyszukiwarek książek i czasopism dostępnych w licencjach krajowych.

Propozycje zamówień bibliotecznych mogą składać pracownicy, jak również studenci. Uczelnia zapewniając dostosowanie infrastruktury dydaktycznej i naukowej do potrzeb procesu kształcenia stale monitoruje stan bazy informatycznej, dydaktycznej, bibliotecznej, lokalowej i dokonuje jej przeglądów z udziałem specjalistów, kadry dydaktycznej, interesariuszy zewnętrznych, jak też studentów.

W ramach ocenianego kierunku prowadzone jest monitorowanie infrastruktury dydaktycznej. Oceny dokonuje Dział Administracyjno-Gospodarczy. Ocenie poddawane jest całe wyposażenie sal dydaktycznych m.in. stoliki, siedziska, tablice oraz sprzęt multimedialny i nagłośnienie, klimatyzacja. Drobne remonty i konserwacje wykonywane są na bieżąco. Rzeczy bardziej czasochłonne, złożone i kosztowne, zgłaszane są do planu prowizorium na kolejny rok kalendarzowy przez opiekunów pracowni. Opiekunowie pracowni odpowiedzialni są za nadzór nad wyposażeniem pracowni, w tym wszelkie niezbędne środki dydaktyczne. Zaplecze informatyczne wykorzystywane w salach komputerowych podlega monitorowaniu przez dziekana i prodziekana przy wsparciu kierowników (albo opiekunów pracowni). Oprogramowanie wykorzystywane w tych pracowniach na bieżąco jest aktualizowane przez kierowników pracownik, przy wsparciu finansowym ze środków przewidzianych dla dziekana. Równocześnie nadzór i kontrolę nad przestrzeganiem zasad administrowania sieciami we wspomnianych pracowniach wykonywany jest przez dział właściwy ds. administrowania sieciami komputerowymi w Uczelni. Zakupy literatury są realizowane zgodnie ze zgłaszanymi potrzebami przez pracowników i studentów. System biblioteczny jest monitorowany na bieżąco, zbierane są wnioski i uwagi od użytkowników. Skuteczną metodą doskonalenia infrastruktury są spotkania władz Wydziału z kierownikami katedr. Wyniki prowadzonych badań i przeglądów infrastruktury badawczej i dydaktycznej usprawniają działalność Uczelni w procesie kształcenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby informacyjne, edukacyjne umożliwiają prawidłową realizację zajęć i zapewniają osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności

naukowej i udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej. Studenci ocenianego kierunku mają możliwości korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych Biblioteki, w tym z elektronicznych baz danych, gwarantujących dostęp do literatury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach poszczególnych zajęć. Zapewniona jest zgodność infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci i nauczyciele akademicki, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Autorski system informatyczny SONDA, utworzony przez zespół nauczycieli akademickich – system informatyczny zarządzania uczelnią pozwalający m.in. na: monitorowanie wypracowania pensów przez nauczycieli akademickich, nadzór nad procesem dyplomowania (liczbą dyplomantów przypadających na opiekun pracy, tematami prac dyplomowych itp.), weryfikację i nadzór nad kartami zajęć.

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Uczelnia prowadzi współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów. Zasady tej współpracy określają dokumenty regulujące funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Prowadzona współpraca ma charakter rzeczywisty, a jej rezultatem są zmiany wprowadzone do programu studiów w zakresie uprzątnienia kształcenia.

Uczelnia dla kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne prowadzi partnerstwo głównie z instytucjami sektora publicznego. Katalog podmiotów z otoczenia społeczno-gospodarczego obejmuje między innymi: jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej, Policji, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Straży Miejskiej, inne jednostki ochrony przeciwpożarowej, organy administracji rządowej i samorządowej w szczególności właściwe do spraw bezpieczeństwa wewnętrznego i zarządzania kryzysowego oraz przedsiębiorstwa i inne jednostki organizacyjne o profilu działalności obejmującym zagadnienia ujęte w programie studiów. Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi współpracuje Uczelnia jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia.

Uczelnia ma podpisane porozumienia o współpracy z instytucjami otoczenia społecznego w zakresie doskonalenia programu studiów tj.: MSWiA, Komenda Główna Straży Pożarnej, Centralne Biuro Zwalczania Cyberprzestępczości. Wnioski i uwagi, dotyczące kształcenia na ocenianych studiach, przedkładane przez pracodawców, wynikają w szczególności z obserwacji wiedzy i umiejętności

studentów i absolwentów ocenianego kierunku studiów podczas nieobowiązkowych staży, a także z innych form kontaktu i współpracy tych podmiotów ze studentami. Uwagi i opinie zgłaszane przez interesariuszy zewnętrznych, z którymi nawiązano współpracę są analizowane przez władze Uczelni i brane pod uwagę przy projektowaniu zmian programu studiów.

Dzięki współpracy z Komendą Główną PSP wprowadzono do programu studiów specjalność *ochrona przeciwpożarowa* na studiach pierwszego stopnia. Uwzględniono w programie studiów szkolenie podstawowe strażaka ratownika OSP. Znaczącym wynikiem prowadzonej współpracy było również wspólne opracowanie treści przedmiotów związanych z ratownictwem, taktyką i dowodzeniem oraz organizacją ochrony przeciwpożarowej. Współpraca z Komendą Główną PSP zaowocowała również utworzeniem specjalności ochrony ludności, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego oraz realizowanie kursów HLC, co w odniesieniu do programu studiów przekłada się na przygotowanie zajęć *symulacyjna gra decyzyjna*. Akademia Pożarnicza od wielu lat współpracuje na gruncie naukowym z Centrum Badań Kosmicznych PAN (współpraca przy realizacji projektów Driver+, ProSPeReS, Localience). Współpraca ta przekłada się na wkład do treści przedmiotowych związanych z zarządzaniem projektami. Utworzenie specjalności *zarządzanie w formacjach mundurowych* wiązało się z chęcią umożliwienia studentom zdobywania wiedzy na temat funkcjonowania formacji i służb takich, jak Państwowa Straż Pożarna, Policja, Służba Ochrony Państwa, Straż Graniczna, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencja Wywiadu.

Na szczególną uwagę zasługuje wsparcie Akademii Pożarniczej z otoczeniem społeczno-gospodarczym w obszarze realizacji wspólnych projektów (w tym takich w które zaangażowani są studenci), czy przedsięwzięć, które ewaluowały do innych form szkolenia, np. współpraca z PCK, przerodziła się w pomysł realizacji studiów podyplomowych *Ochrona ludności, obrona cywilna i zarządzanie kryzysowe*.

Oprócz tego część z osób reprezentujących otoczenie społeczno-gospodarcze zaangażowana jest w prowadzenie zajęć na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne (*kryminalistyka i kryminologia, ochrona osób i mienia czy negocjacje i mediacje*).

Uczelnia realizuje we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym szereg projektów adresowanych do studentów tj. wizyty studyjne czy też wykłady gościnne np. wizyty w Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej czy w Rządowym Centrum Bezpieczeństwa. Poprzez odbywanie cotygodniowych wizyt studyjnych studenci mają możliwość zapoznania m.in. z zasadami audytu, zarządzania kadrami wraz z kształtowaniem roli lidera i dowódcy.

Akademia Pożarnicza została wpisana do rejestru ośrodków szkolenia i egzaminowania pilotów bezzałogowych statków powietrznych. Tym samym możliwe stało się organizowanie przez Uczelnię dla studentów specjalistycznych szkoleń z wykorzystaniem dronów w zakresie bezpieczeństwa powszechnego, ratownictwa i ochrony ludności.

Uczelnia korzysta z wyników monitorowania losów zawodowych absolwentów ELA. Uczelnia nie prowadzi natomiast własnego badania losów zawodowych absolwentów. Planowane jest wprowadzenie badania własnego w semestrze letnim 2023/24. Uczelnia prowadzi współpracę z absolwentami na wiele sposobów. Utrzymuje kontakt z absolwentami poprzez organizację spotkań, konferencji, szkoleń i warsztatów, na których absolwenci mogą dzielić się swoim doświadczeniem, wiedzą i umiejętnościami z obecnymi studentami i pracownikami Uczelni.

Uczelnia realizuje współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym w ramach bieżących potrzeb i aktywności. Przykładami takich aktywności mogą być:

- organizacja wraz z Komendą Główną Państwowej Straży Pożarnej ćwiczeń ratowniczych pod kryptonimem New Wave Poland 2023
- wizyty w domu dziecka nr 2 im. dr. Janusza Korczaka w Warszawie,
- współpraca z Naczelną Dyrekcją Archiwów Państwowych w ramach Akademii Zarządzania Bezpieczeństwem,
- współpraca z Liceum Ogólnokształcącym im. Bitwy Warszawskiej 1920 roku w Urlach.

Uczelnia prowadzi i dokumentuje cykliczne przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w zakresie oceny poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, co umożliwia jej podsumowanie dotychczasowych dokonań. Działania te wykonuje Dziekan Wydziału w porozumieniu z opiekunem praktyk. Wnioski z przeprowadzonych analiz prezentowane są na posiedzeniu Rady Programowej. Działania na tym polu są skuteczne.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia stale współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscypliną, do której kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie i przybiera formy adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się.

Okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów, są przeprowadzane na podstawie formalnie przyjętych założeń. Uczelnia podsumowuje sposób realizacji przyjętych celów na płaszczyźnie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, co pozytywnie wpływa na skuteczność podejmowanych działań doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia na ocenianym kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Uczelnia stwarza możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów, związanej z kształceniem na ocenianym kierunku, w tym warunki do ich mobilności.

Studenci ocenianego kierunku mają możliwość uczestnictwa w zajęciach w języku angielskim tj.: *Civil Emergency Planning, Crisis Management, Design for Disaster Resilience, Disaster Risk Reduction, Education for Safety, Humanitarian aid in international dimension, Identification and Analysis of Biological Threats, International Rescue Cooperation, International safety and security institutions, Internal Safety in the European Union, Media Cooperation, Risk analysis*. Są to zajęcia, które stanowią także ofertę dla studentów realizujących zajęcia w ramach wymiany międzynarodowej w formule programu Erasmus+.

Zajęcia dydaktyczne prowadzą także wykładowcy z zagranicy, np. z Węgier, Uzbekistanu, czy Ukrainy, w których uczestniczą studenci ocenianego kierunku studiów. Studenci, którzy rozpoczynają studia w językach obcych w większości są w pełni gotowi do aktywnego udziału w zajęciach, jednakże pogłębiają znajomość języka obcego w ramach zajęć z lektoratu.

Uczelnia posiada narzędzia motywujące studentów do rozszerzania swoich kompetencji językowych, do których należy między innymi proces rekrutacyjny realizowany na rzecz wyjazdów w ramach Programu Erasmus+. W procesie kwalifikacyjnym studenci ubiegający się o odbywanie części studiów lub praktyki za granicą zobowiązani są do przejścia rozmowy kwalifikacyjnej, a po zakwalifikowaniu do udziału w programie Erasmus+ są oni zobowiązani do przejścia testu poziomującego, a następnie, po rozpoczęciu mobilności, kursu językowego on-line. W ramach programu Erasmus+ w Uczelni przebywają studenci zagraniczni, którzy uczestniczą w procesie kształcenia.

Studenci kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne mają możliwość uczestniczenia w projektach dydaktycznych i badawczo – rozwojowych. W ramach projektu Needs-based education and studies in societal security, NEEDS, finansowany ze środków Komisji Europejskiej studenci brali udział w intensywnych tygodniowych kursach dot. bezpieczeństwa społecznego w Finlandii.

Pomimo różnorodnej oferty uczelni partnerskich studenci kierunku wykorzystują ją w niewielkim stopniu. Obecnie tylko jeden student przebywa za granicą w ramach realizacji części studiów w uczelni partnerskiej w Estonii. Uczelnia intensyfikuje prace na rzecz popularyzacji mobilności akademickiej za pomocą rozwiązań instytucjonalnych, np. powołano Dział Współpracy z Zagranicą, czy też budowany jest potencjał naukowo-badawczy. W Uczelni planowane są też zmiany w Zespole realizującym postanowienia Karty Uczelni Erasmus+ (ECHE) w kierunku szerokiej promocji mobilności kadry i studentów.

W celu popularyzacji mobilności studenckiej, w tym udziału studentów w wymianach międzynarodowych, wykorzystywane są środki takie jak: informacja na stronie internetowej Uczelni

oraz w uczelnianych mediach społecznościowych (facebook, instagram), kampanie e-mailingowe (opis oferty Uczelni w zakresie udziału w wymianach międzynarodowych, relacje z wyjazdów studenckich, dokumentacja zdjęciowa, komunikaty perswazyjne), akcje plakatowe na terenie Uczelni, wydawanie ulotek i broszur, organizowanie wydarzeń akademickich promujących mobilność (podczas tych wydarzeń studenci mogą wysłuchać prelekcji studentów i nauczycieli akademickich uczestniczących w wymianach międzynarodowych, uczestniczyć w dyskusjach panelowych na tematy międzynarodowe, brać udział w spotkaniach autorskich i wykładach).

W zakresie wymiany studentów i pracowników, Uczelnia wykorzystuje aktualnie obowiązujące umowy z uczelniami partnerskimi, w ramach Programu Erasmus+, do których należy kilkadziesiąt ośrodków naukowych z całego świata. Kadra dydaktyczna Uczelni utrwała proces umiędzynarodowienia również poprzez udział w międzynarodowych konferencjach naukowych, realizację międzynarodowych projektach badawczych czy odbywanie zagranicznych staży naukowych.

Jednym z wymiernych efektów tego rodzaju przedsięwzięć są publikacje naukowe pracowników badawczo-dydaktycznych publikowane w opracowaniach zwartych bądź w czasopismach naukowych krajowych i międzynarodowych. Dodatkowo część kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia na ocenianym kierunku posiada doświadczenie w pracy na rzecz międzynarodowych organizacji pełniąc różne funkcje zarówno kierownicze, jak i eksperckie.

Uczelnia monitoruje i dokonuje systematycznej oceny procesu umiędzynarodowienia kształcenia. Działania międzynarodowe koordynowane są przez funkcjonujące równolegle dwa zespoły zadaniowe: Zespół ds. Współpracy międzynarodowej oraz Zespół zadaniowy do spraw koordynacji prac określonych w Karcie Erasmus (Erasmus Charter for Higher Education). Do pierwszego zespołu należy m.in. wykonywanie sprawozdawczości w ramach realizowanych obszarów, jak również prowadzenie rejestru zagranicznych wyjazdów służbowych pracowników i studentów. Do zadań drugiego zespołu należy z kolei koordynowanie współpracy z innymi uczelniami w ramach Erasmus+ i KONSMUD, jak również prowadzenie dokumentacji związanej z rekrutacją studentów, pracowników i funkcjonariuszy na rzecz realizacji mobilności. Wskazane zadania prowadzą się do bieżącego monitorowania aktywności międzynarodowej studentów i pracowników, jak również inicjowanie nowych obszarów współpracy. Przedstawiciele wskazanych grup interesariuszy są w stałym kontakcie z władzami Uczelni i Wydziału celem przedstawiania niezbędnych informacji z zakresu wyjazdów międzynarodowych, jak również podejmowania stosownych działań mających na celu koordynację bieżącej pracy (np. działań promocyjnych związanych z prowadzoną rekrutacją).

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia stwarza studentom szerokie możliwości korzystania z programów wymiany międzynarodowej. Zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne z koncepcją

i celami kształcenia. Stwarzane są także możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich. Doświadczenia zdobywane przez pracowników w ramach współpracy z uczelniami zagranicznymi są wykorzystywane w procesie kształcenia. Uczelnia podejmuje działania w celu promocji programu Erasmus+. Jest także otwarta na kształcenie studentów z innych krajów. Studenci ocenianego kierunku mają możliwość udziału w zajęciach zagranicznych naukowców odwiedzających Uczelnię. Pracownicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku korzystają z programów dotyczących mobilności i prowadzą zajęcia na uczelniach zagranicznych. Doświadczenia ze współpracy międzynarodowej są uwzględniane w opracowywaniu koncepcji i programów studiów. Na ocenianym kierunku prowadzona jest ocena stopnia umiędzynarodowienia, a uzyskane wyniki wykorzystywane są do podejmowania działań doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie, które Akademia Pożarnicza w Warszawie kieruje do studentów kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne ma stały charakter, przybiera przy tym zróżnicowane formy i uwzględnia indywidualne oraz specyficzne potrzeby różnych grup studentów ocenianego kierunku. Wsparcie to odnosi się do wszystkich aspektów związanych z procesem uczenia się, jest adekwatne do założonych celów kształcenia oraz zapotrzebowania, które wynika z realizacji programu studiów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne. Działania podejmowane przez Akademię Pożarniczą mają systemowy charakter, co umożliwi studentom osiągnięcie założonych efektów uczenia się, wpływa na ich rozwój naukowych oraz płynne wchodzenie na rynek pracy.

Istotnym aspektem wsparcia studentów kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne podczas procesu uczenia się są konsultacje z nauczycielami akademickimi, które są realizowane w wyznaczonych terminach w wymiarze dwóch godzin tygodniowo. Konsultacje mogą również odbywać się w innym niż wyznaczonym terminie, który jest dostosowany do potrzeb i możliwości studenta oraz dostępności nauczyciela akademickiego. Studenci mogą konsultować się z nauczycielami zarówno osobiście podczas zajęć i dyżurów, jak i za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej. Terminy dyżurów podawane są podczas zajęć, a także ogłaszane na tablicach informacyjnych i stronach internetowych. Dyżury odbywają się regularnie i zgodnie z ustalonym harmonogramem, a ich częstotliwość i forma odpowiada rzeczywistym potrzebom w tym zakresie. Nauczyciele wspierają studentów m.in. poprzez udostępnianie autorskich skryptów i opracowań, rzetelne informowanie o postępach w nauce oraz udzielanie przydatnych porad i wskazówek. Studentom gwarantuje się prawo wglądu do ocenionych prac pisemnych oraz prawo uzyskiwania dodatkowych wyjaśnień.

W pierwszym dniu studiów, przed rozpoczęciem innych zajęć, studenci uczestniczą w lekcjach organizacyjnych, prowadzonych przez dziekana, prodziekanów z udziałem innych pracowników

Akademii (dziekanatu, działu spraw studenckich, biblioteki, inspektora BHP, e-learningu), podczas której przekazywane są zasady studiowania, poruszania się po uczelni, korzystania z różnego rodzaju form wsparcia, korzystania z zasobów bibliotecznych, odbywania praktyk zawodowych, korzystania z systemów informatycznych oraz sposobów komunikowania i załatwiania spraw w dziekanacie.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się uwzględnia zróżnicowane formy merytorycznego, materialnego i organizacyjnego wsparcia studentów w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności. W ramach programu studiów studenci nabywają umiejętności związane z formułowaniem i analizą problemów, a także doбором metod i narzędzi badawczych. Realizacji tego celu służą w szczególności seminaria dyplomowe, wykłady metodologiczne. Elementy pracy badawczej są również włączane do programu pozostałych kursów. Uznanie studentów cieszy się fakt, iż nauczyciele wprowadzają ich w tematykę prowadzonych badań naukowych. Studenci kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne mają możliwość rozwoju naukowego poprzez działalność w ramach kół naukowych, publikowania w Zeszytach Naukowych Uczelni czy książkach wydawanych przez Akademię Pożarniczą. Mają oni również możliwość uczestniczenia w konferencjach naukowych, seminariach i sympozjach, gdzie mogą prezentować wyniki swoich badań naukowych. Koła naukowe są wspierane materialnie poprzez możliwość finansowania wyjazdów na wspomniane konferencje, rekomenduje się jednak objęcie wsparciem również projektów naukowych zgłaszanych przez studentów. Na Akademii Pożarniczej działają koła i sekcje naukowe: FireWeb – Studenckie Koło Naukowe, Koło Naukowe Działań Gaśniczych SGSP, Koło Naukowe Środków Gaśniczych, Koło Naukowe Ratownictwa Chemicznego, Koło Naukowe Ratownictwa Technicznego, Koło Naukowe „Liderzy Bezpieczeństwa”, Koło Naukowe Potrafię Szybko Pomóc, Sekcja ratownictwa wysokościowego, Sekcja ratownictwa wodno-nurkowego, Sekcja ratownictwa medycznego, Sekcja działań poszukiwawczo ratowniczych.

Studenci ocenianego kierunku otrzymują wsparcie w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej we właściwych dla kierunku obszarach rynku pracy, w tym wsparcie w kontaktach z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Zajęcia prowadzone są przez nauczycieli, którzy nie tylko specjalizują się w określonych obszarach wiedzy, ale także posiadają bogate doświadczenie w pracy zawodowej. W celu ułatwienia dostępu do rynku pracy w Uczelni powołano Biuro Karier. Do zakresu działalności Biura należy pośredniczenie w poszukiwaniu pracy, praktyk i staży, wyszukiwanie i selekcjonowanie ofert, organizowanie szkoleń i warsztatów służących doskonaleniu umiejętności miękkich, prowadzenie doradztwa zawodowego i gospodarczego, wspieranie i promowanie przedsiębiorczości oraz monitorowanie losów zawodowych absolwentów. Na Uczelni organizowane są również spotkania z pracodawcami, które odbywają się zarówno stacjonarnie jak i on-line. Na Portalu Biura Karier student ma możliwość wygenerowania CV, wykonania testu kompetencji czy też złożenia swojej aplikacji na ofertę zamieszczoną w portalu. We wchodzeniu na rynek pracy studenci kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne są wspierani przez Dział Spraw Studenckich, którego pracownicy wyszukują i zamieszczają na stronie internetowej oraz na Portalu Biura Karier Akademii Pożarniczej informację dotyczące możliwości zatrudnienia czy odbycia stażów i szkoleń. Uczelnia stwarza studentom możliwość uzyskania dodatkowych szkoleń i certyfikatów w tym m.in. szkolenia podstawowego strażaka ratownika OSP, szkolenia instruktora obrony cywilnej czy szkolenia z pierwszej pomocy medycznej.

Podstawowym mechanizmem motywującym studentów do osiągania wyróżniających wyników w nauce, a także zdobywania osiągnięć naukowych, sportowych lub artystycznych jest świadczenie ustawowe w postaci stypendium rektora. Studenci posiadający wybitne osiągnięcia naukowe,

artystyczne czy sportowe mogą ubiegać się o przyznanie zgody na indywidualną organizację studiów. Studenci są również motywowani do osiągania wysokich wyników w nauce oraz działalności dodatkowej poprzez możliwość otrzymania srebrnej bądź złotej odznaki „Wzorowy Student Akademii Pożarniczej”.

W ramach systemu pomocy materialnej studenci mają zapewniony dostęp do wszystkich świadczeń ustawowych – stypendiów i zapomóg. Dodatkową formą wsparcia materialnego, która jest kierowana do studentów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej jest możliwość ubiegania się o zwolnienie lub odroczenie terminu płatności opłaty za świadczone usługi edukacyjne.

Podczas kształcenia realizowanego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość studenci otrzymywali wsparcie zarówno od pracowników dydaktycznych jak i administracyjnych. Utworzono również dla nich specjalne przewodniki i instrukcję pokazujące jak poruszać się po platformach służących do zdalnego nauczania. Nauczyciele akademicki udostępniali studentom wszystkie materiały dydaktyczne konieczne do realizacji danych zajęć.

Akademia Pożarnicza w Warszawie podejmuje działania, dzięki którym wychodzi naprzeciw potrzebom różnych grup studentów, w tym studentów z niepełnosprawnościami. Na Uczelni działa koordynator do spraw studentów z orzeczoną niepełnosprawnością, do zadań którego należy analizowanie trudności, z którymi spotykają się studenci z niepełnosprawnościami oraz pomoc w rozwiązywaniu tych trudności. Studenci z niepełnosprawnościami zgodnie z regulaminem studiów Akademii Pożarniczej otrzymują możliwość odbywania studiów w indywidualnym trybie. Funkcjonuje również Uczelniana Wypożyczalnia Sprzętu, z której student z niepełnosprawnością ma możliwość nieodpłatnego wypożyczenia sprzętu specjalistycznego, wspierającego jego proces kształcenia, w tym między innymi laptop, dyktafon, lupy przenośne, specjalistyczną klawiaturę lub mysz czy słuchawki bezprzewodowe.

Studenci mają również możliwość rozwijania swoich pasji sportowych poprzez działające w Akademii Pożarniczej sekcje sportowe: sekcja futsalu, sekcja piłki siatkowej, sekcja koszykówki, sekcja pływania, sekcja biegowa, sekcja sportów pożarniczych.

Studenci kierunku studiów bezpieczeństwo wewnętrzne mają możliwość kierowania swoich skarg bądź wniosków bezpośrednio do opiekunów kierunków czy dziekana, ale również za pośrednictwem swoich przedstawicieli działających w samorządzie studenckim. Comiesięczne spotkania samorządu z władzami Wydziału dają możliwość przekazania wszystkich istotnych z ich perspektywy sugestii. Studenci kierunku studiów bezpieczeństwo wewnętrzne mają możliwość kierowania swoich skarg bądź wniosków bezpośrednio do opiekuna kierunku czy dziekana, ale również za pośrednictwem swoich przedstawicieli działających w samorządzie studenckim. Comiesięczne spotkania samorządu z władzami Wydziału dają możliwość na przekazanie wszystkich istotnych z ich perspektywy sugestii. Wszelkie skargi i wnioski są omawiane na posiedzeniach kolegium dziekańskiego. Odpowiedzi udzielane są bez zbędnej zwłoki w formie oczekiwanej przez studenta. W sytuacjach konfliktowych przeprowadzane jest postępowanie wyjaśniające, w ramach którego każda ze stron może przedstawić swoje stanowisko. Zasadą jest dążenie do ugodowego załatwiania spraw. Podjęte decyzje i rozstrzygnięcia mogą być kwestionowane na drodze postępowania odwoławczego. Studenci są informowani o możliwościach składania takich wniosków bądź skarg na spotkaniu odbywającym się na początku studiów, podczas którego obecne są władze Wydziału czy przedstawiciele Samorządu Studentów.

Akademia Pożarnicza w Warszawie kieruje do swoich studentów możliwość wsparcia psychologicznego. Przy Uczelni działa Poradnia Psychologiczna. Wszyscy studenci Akademii Pożarniczej

są objęci pomocą psychologiczną świadczoną przez psychologa, z własnej woli po zgłoszeniu się na konsultację lub ze skierowania przełożonego w przypadku kiedy przełożony ma uzasadnione podejrzenia, że problemowe zachowania mogą wynikać z trudności natury psychologicznej. Wzór skierowania do psychologa PSP zawarty jest w dokumencie „Zasady organizacji i funkcjonowania Systemu Pomocy Psychologicznej w PSP”, zatwierdzonym przez Komendanta Głównego PSP. Korzystanie z konsultacji psychologicznej jest zawsze dobrowolne, a treść konsultacji objęta jest tajemnicą. Na skierowaniu w miejscu na wnioski i zalecenia z konsultacji, psycholog umieszcza informacje o terminie konsultacji, obecności/nieobecności pracownika i ewentualne krótkie zalecenie dla przełożonego wynikające z rozeznania sprawy, np. zalecenie aby umożliwić podwładnemu na wzięcie urlopu na poratowanie zdrowia lub jego udział w turnusie antystresowym. Ta lakoniczna treść informacji zwrotnej dla przełożonego jest każdorazowo ustalana z osobą konsultowaną i jej wiadoma, aby zapewnić ochronę danych wrażliwych i poszanowanie jej praw.

W Akademii Pożarniczej obowiązuje wprowadzony zarządzeniem Rektora – Komendanta standard antydyskryminacyjny, który dotyczy między innymi rekrutacji studentów, ich kształcenia czy podejmowanej działalności na rzecz osób studiujących. Obowiązuje również procedura antymobbingowa i antydyskryminacyjna oraz działa Komisja ds. przeciwdziałania naruszeniom w relacjach społeczności akademickiej. Wprowadzono również regulację przeciwdziałania przemowy i równego traktowania.

Podczas procesu uczenia się studenci są wspierani przez pracowników administracyjnych, którzy na bieżąco podnoszą swoje kwalifikacje i kompetencje poprzez uczestniczenie w szkoleniach i kursach z zakresu obsługi studentów oraz zachowań w stosunku do studentów, w szczególności do studentów z niepełnosprawnościami.

W Akademii Pożarniczej działa również Samorząd Studentów, w ramach którego działania podejmować mogą również studenci kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne. Samorząd zaangażowany jest zarówno w tworzenie procesu dydaktycznego jak i organizację wydarzeń wydziałowych i uczelnianych. Przedstawiciele studentów są członkami między innymi Senatu Akademii Pożarniczej, Stałej Komisji ds. Kształcenia czy Stałej Komisji ds. Badań Naukowych. Rekomenduje się przeznaczenie części przestrzeni, którą dysponuje Akademia Pożarnicza na Biuro Samorządu Studentów, w którym będzie zapewniona możliwość gromadzenia niezbędnej dokumentacji, organizowania spotkań Samorządu i dalszego podejmowania działań na rzecz Uczelni oraz studentów.

Przedstawiciele studentów działają również w Zespole ds. świadczeń przyznawania studentom Akademii Pożarniczej, czyli komisji stypendialnej, jednak nie stanowią oni większości składu komisji. Rekomenduje się rozszerzenie składu wyżej wspomnianego Zespołu, tak aby zgodnie z Regulaminem świadczeń dla studentów Akademii Pożarniczej oraz ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce studenci stanowili większość składu komisji. Dodatkowo rekomenduje się utworzenie Odwoławczej Komisji Stypendialnej, która będzie odpowiedzialna za proces odwoławczy od decyzji komisji pierwszej instancji, w której większość składu również będą stanowić studenci.

Za przegląd wsparcia kierowanego do studentów Akademii Pożarniczej w Warszawie odpowiada Samorząd Studentów, który przeprowadza „Ocenę nauczyciela akademickiego dotyczącą wypełniania obowiązków dydaktycznych”. We wspomnianej ankiecie oceny zajęć dydaktycznych student ma możliwość oceniania między innymi sposób prowadzenia zajęć i przekazywania wiedzy, przygotowania do zajęć, zgodności przyznawanych ocen z określonymi kryteriami, dostępności podczas konsultacji czy kulturę osobistą. Student może również pozostawić dodatkowe uwagi w tym zakresie. Przegląd

pozostałych elementów wsparcia Uczelnia realizuje podczas spotkań Samorządu Studentów z władzami Wydziału oraz Uczelni, jednak rekomenduje się wprowadzenie jego szerszego przeglądu, który obejmie wszystkich studentów Akademii Pożarniczej, między innymi w zakresie oceny infrastruktury Uczelni, biblioteki, oceny pracy kadry administracyjnej oraz innych form wsparcia kierowanych do studentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do wejścia na rynek pracy, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich. Studenci otrzymują wsparcie w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, czego wymiernym efektem jest zaangażowanie studentów w działalność publikacyjną. Istotnym czynnikiem rozwoju naukowego jest działalność kół naukowych. W celu ułatwienia dostępu do rynku pracy na Uczelni powołano Biuro Karier, które stwarza studentom możliwości kontaktu z pracodawcami. Uczelnia stosuje różnorodne mechanizmy motywowania i nagradzania studentów. Doceniana jest zarówno działalność naukowa, sportowa i artystyczna, jak i działalność społeczna, w tym działalność w ramach samorządu studenckiego i organizacji studenckich. Studentom wybitnym oraz studentom znajdującym się w szczególnej sytuacji życiowej oferuje się szerokie możliwości indywidualizacji procesu kształcenia. Uczelnia zapewnia samorządowi studenckiemu i organizacjom studenckim odpowiednie wsparcie merytoryczne, organizacyjne i finansowe. Wsparcie studentów uwzględnia rozwiązania stosowane w zakresie obsługi skargi i wniosków, rozwiązywania problemów, sytuacji konfliktowych, zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków kształcenia, a także wsparcia psychologicznego. Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Głównym miejscem i narzędziem zapewnienia publicznego dostępu do informacji o programie studiów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne, warunkach jego realizacji oraz osiągniętych rezultatach jest witryna internetowa Akademii Pożarniczej w Warszawie. Informacja o programie studiów i jego rezultatach dostępna publicznie na stronie Uczelni jest kompleksowa w tym sensie, że obejmuje informację o warunkach przyjęcia na studia, celach kształcenia, opis programu studiów, harmonogram zajęć, zasady sprawdzania i oceniania osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się.

Informacje dotyczące studiów są dostępne publicznie oraz dostosowane do szerokiego grona odbiorców. Informacje te są przedstawione w sposób przejrzysty i gwarantujący łatwość zapoznania się z nimi, niezależnie od miejsca, czy używanego przez odbiorców sprzętu i jego oprogramowania. Strona jest również dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami poprzez możliwość zwiększenia czcionki, czy ustawienia odpowiedniego kontrastu. Strona internetowa Akademii Pożarniczej w Warszawie jest też dostępna w angielskiej wersji językowej.

Uczelnia publikuje treści kluczowe dla interesariuszy: informacje o programie studiów; warunkach i trybie rekrutacji; sylwetce absolwenta; zasadach potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w ramach systemu szkolnictwa wyższego oraz uzyskanych poza systemem szkolnictwa wyższego; regulaminie studiów; regulaminie opłat za studia; regulaminie świadczeń dla studentów; programie Erasmus+; procesie dyplomowania; godzinach pracy dziekanatu i konsultacji wykładowców; wsparciu kierowanego do osób z niepełnosprawnościami, w tym zarządzenie Rektora-Komendanta w sprawie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w Szkole Głównej Służby Pożarniczej; działalności Biura Karier; działalności kół naukowych oraz samorządu studentów.

Niezbędne informacje przekazywane są za pomocą ogłoszeń publikowanych na stronie internetowej Akademii w zakładce Student. Dotyczą one głównie zasad studiowania (np. wszelkie regulaminy, zasady płatności), organizacji studiów (np. programy studiów, harmonogramy studiów), procesu kształcenia (np. karty zajęć, efekty uczenia się), form wsparcia (np. świadczenia, organizacje studenckie, portal Biuro Karier).

Z poziomu zakładki Kandydat osoby zainteresowane mogą zapoznać się z ofertą edukacyjną studiów. Przedstawione są tam oferowane rodzaje poziomu i kierunki studiów, opisane warunki rekrutacji, zasady i terminy rekrutacji na dane studia, zarys sylwetki absolwenta oraz przedstawione perspektywy zawodowe.

Na stronie Uczelni wydzielono informacje dla grupy interesariuszy, jaką tworzy otoczenie społeczno-gospodarcze

Najważniejsze wydarzenia z życia Akademii prezentowane są w Aktualnościach na stronie internetowej, a także w mediach społecznościowych: Facebook, YouTube.

W ramach ocenianego kierunku jest prowadzone w sposób systematyczny monitorowanie aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców. Ocena publicznego dostępu do informacji jest dokonywana na bieżąco. Przyjmuje formę konsultacji władz wydziału z pracownikami dziekanatu, Samorządem Studenckim oraz studentami. Studenci mają zapewnioną możliwość bezpośrednich spotkań oraz rozmów z dziekanem

i prodziekanami. Mają możliwość zgłaszania swoich uwag co do dostępu do informacji oraz aktualności i kompleksowości informacji zamieszczonych na stronie, w tym informacji o działaniach podejmowanych przez Samorząd Studentów czy Koła Naukowe. Pracownicy administracyjni odpowiadają za przekazywanie aktualnych informacji dotyczących całego procesu kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne. W odniesieniu do strony internetowej i mediów społecznościowych, udostępniane są zespołowi redakcyjnemu, odpowiedzialnemu za publikowanie treści w Internecie, raporty kwartalne, obrazujące zasięgi – aktywność obserwujących media społecznościowe, liczbę wyświetleń, liczbę obserwujących oraz interakcje. W Akademii funkcjonuje koordynator dostępności, mający w zakresie swoich działań dbanie o dostępność komunikacyjno - informacyjną co przekłada się na posiadanie przez Uczelnię strony www zgodnej ze standardami WCAG, na której zainstalowano aplikację wideo tłumacza online PJM.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Publiczny dostęp do informacji o programie studiów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach jest zapewniony w obrębie zasadniczych poziomów: kompleksowości i zrozumiałości informacji, przejrzystości jej prezentacji, aktualności, adekwatności do potrzeb podstawowych grup odbiorców - kandydatów na studia, studentów oraz przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. Uczelnia zapewnia potencjalnym odbiorcom publiczny dostęp do informacji związanych z najważniejszymi aspektami dotyczącymi procesu kształcenia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne. Strona internetowa Uczelni jest również dostosowana do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami poprzez możliwość włączenia kontrastu czy powiększenia czcionki.

Akademia Pożarnicza prowadzi przegląd dostępności informacji publicznej włączając w niego studentów i pracowników Uczelni.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Działania systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie projektowania, zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programu studiów, a także udział w tych procesach interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, są określone w uczelnianych oraz wydziałowych przepisach dotyczących jakości kształcenia. Działanie systemu zapewnienia jakości kształcenia w Akademii Pożarniczej regulują zasady systemu zapewnienia jakości kształcenia na Wydziale Inżynierii Bezpieczeństwa i Ochrony Ludności oraz uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia (przyjętego zarządzeniem nr 46/18 Rektora-Komendanta SGSP z dnia 26 września 2018 r. w sprawie wprowadzenia uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia). Polityka jakości została przyjęta uchwałą nr 53/11/2019 Senatu z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie wprowadzenia uczelnianej polityki jakości kształcenia. Głównym celem polityki jakości jest zapewnienie wysokiego poziomu kształcenia i badań naukowych oraz aktywnego współdziałania z otoczeniem

Przedstawione w tych dokumentach rozwiązania systemowe obejmują projektowanie i zatwierdzanie programów studiów, monitorowanie sposobu i warunków realizacji programu studiów, przeprowadzanie okresowych przeglądów programów studiów i procedowanie zmian w programach studiów oraz doskonalenie jakości kształcenia prowadzonego według obowiązujących programów studiów. Procedury zapewniają udział studentów zarówno w projektowaniu nowego programu studiów i występowaniu z wnioskiem o jego utworzenie, jak i w przypadku występowania z wnioskiem o zniesienie kierunku studiów, w każdej sytuacji wymagana jest opinia samorządu studentów.

Zarówno na poziomie Uczelni, jak i na poziomie Wydziału Inżynierii Bezpieczeństwa i Ochrony Ludności wyznaczone zostały ciała odpowiedzialne za nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad działalnością edukacyjną oraz zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia. Na strukturę uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia składają się dwa poziomy: poziom uczelniany, który stanowią: prorektor do spraw kształcenia i studentów; stała komisja senacka do spraw kształcenia, pełniąca funkcję uczelnianej komisji do spraw zapewnienia jakości kształcenia; poziom wydziałowy, który stanowią: prodziekani właściwi dla poszczególnych kierunków studiów, komisje stałe działające przy Wydziale, w tym: stała komisja ds. jakości i programów studiów, stała komisja do spraw oceny tematów i zakresów prac dyplomowych oraz zasad dyplomowania; Kolegium Dziekańskie.

Został także określony zakres kompetencji ciał odpowiedzialnych za ewaluację i doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku. Do zadań senackiej komisji do spraw jakości kształcenia należy:

- 1) opracowywanie na dany rok akademicki uczelnianego planu działań projakościowych;
- 2) opiniowanie projektów wytycznych działań projakościowych wdrażanych w Uczelni, w szczególności w zakresie organizacji studiów, w tym planowania zajęć dydaktycznych, przeprowadzenia czynności w przewodach doktorskich, projektowania, zatwierdzania oraz ewaluacji, w tym cyklicznych przeglądów programów studiów, ewaluacji realizacji zajęć dydaktycznych, zasad doboru nauczycieli akademickich do realizacji zajęć dydaktycznych, zasad oceny warsztatu pracy dydaktycznej nauczycieli akademickich realizujących zajęcia dydaktyczne, zasad wspierania warsztatu pracy dydaktycznej i wychowawczej nauczycieli akademickich, umiędzynarodowienia kształcenia, cyklicznego monitorowania losów zawodowych absolwentów, publicznego dostępu do informacji, procesu dyplomowania realizowanego w Uczelni;
- 3) opiniowanie projektów wytycznych działań projakościowych doskonalących uczelniany system zapewnienia jakości kształcenia;
- 4) upowszechnianie działań projakościowych, w tym dobrych praktyk;
- 5) analiza raportów samoceny w zakresie zapewnienia jakości kształcenia za dany rok akademicki oraz wydawanie opinii w tej sprawie;
- 6) wypracowywanie rekomendacji w zakresie zapewnienia jakości kształcenia;
- 7) opracowywanie oraz przedstawianie senatowi i rektorowi – komendantowi raportu z działań

projakościowych. Do zadań prorektora do spraw kształcenia i studentów należy: przewodniczenie pracom senackiej komisji, zatwierdzanie uczelnianego planu działań projakościowych, zatwierdzanie raportu z działań projakościowych senackiej komisji do spraw jakości kształcenia, analiza raportu z badania ankietowego oraz wypracowanie wniosków i rekomendacji. Zadania stałych komisji obejmują: analizę zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy, analizę wyników monitorowania losów zawodowych absolwentów, analizę jakości procesu dyplomowania, ewaluację programu studiów, analizę doboru kadry dydaktycznej, przegląd infrastruktury dydaktycznej oraz samoocena jakości kształcenia. Działania związane z wprowadzeniem i funkcjonowaniem systemu jakości kształcenia koordynuje na poziomie Wydziału dziekan. Do kompetencji władz dziekańskich należy koordynacja i nadzór nad wszystkimi działaniami związanymi z organizacją procesu dydaktycznego, w tym w szczególności współpraca z Samorządem studenckim w zakresie organizacji i przeprowadzania ankietyzacji oraz wyznaczenia opiekunów roku, współpraca z kierownikami katedr w zakresie dokonywania oceny pracowników i hospitacji zajęć dydaktycznych oraz analizy jej wyników, przygotowanie propozycji instrumentów dotyczących jakości kształcenia. Zespół do spraw nadzoru nad jakością kształcenia sprawuje nadzór nad jakością w ramach uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia.

Senat Uczelni podejmuje w poszczególnych latach uchwały określające warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów na studia. Przyjęcie na studia odbywa się zatem w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest na Uczelni w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury formalne. Zasady tworzenia i zaprzestania prowadzenia studiów określone są zarządzeniem nr 73/2022 Rektora-Komendanta Szkoły Głównej Służby Pożarniczej z dnia 5 grudnia 2022 r. w sprawie tworzenia studiów i zaprzestania prowadzenia studiów w Szkole Głównej Służby Pożarniczej. Zarządzenie wskazuje, że osobą składającą wniosek o utworzenie studiów jest dziekan. Studia każdorazowo tworzone są przez Rektora-Komendanta po ustaleniu programu studiów przez Senat. Kompetencje w zakresie tworzenia i zmiany programów studiów należą do wydziałowej komisji ds. jakości i programów studiów oraz Senackiej komisji do spraw kształcenia. Komisje stoją na straży jakości programów studiów i zawsze, gdy procedowany jest nowy program lub zmiana programu studiów jednym z procesów akceptacji procesów jest opinia poszczególnych komisji oraz uwzględnianie zmian w programie.

W projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowe przeglądy programów studiów zaangażowane są władze Wydziału, kierownicy Katedr oraz każdorazowo zespoły zadaniowe powołane w celu ewaluacji programów studiów.

Kluczową funkcję w ocenie programu studiów pełnią kierownicy poszczególnych zajęć. Nauczyciele akademicki realizujący zajęcia dokonują oceny indywidualnych osiągnięć studenta w zakresie efektów uczenia się oraz osiągnięć studenta w ramach danej formy zajęć. Są także zobowiązani do ich dokumentowania oraz do przekazania nauczycielowi odpowiedzialnemu za zajęcia osiągnięć studentów. Nauczyciele akademicki odpowiedzialni za zajęcia dokonują oceny osiągnięć studenta i po zakończeniu semestru podejmują decyzję w sprawie ewentualnego doskonalenia procesu realizacji zajęć. Nauczyciele akademicki mają możliwość zgłaszania nieprawidłowo ich zdaniem przypisanych efektów uczenia się. Proponowane zmiany przedstawiają kierownikowi wewnętrznej jednostki organizacyjnej i władzom dziekańskim.

Na proces doskonalenia programu studiów składają się konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi, w tym ze studentami. W ramach konsultacji wewnętrznych z nauczycielami akademickimi przesłano kwestionariusz odnoszący się do takich kwestii, jak zmiany semestru realizacji zajęć, ich wymiarów godzinowych, a także właściwego łączenia, usuwania i dodawania do programu studiów. Interesariusze zewnętrzni mieli możliwość wyrażenia opinii na temat aktualnych trendów rozwojowych w przedmiocie kierunku studiów, zagadnień kluczowych z perspektywy przygotowania studenta do pracy zawodowej oraz interesującej ich tematyki prac dyplomowych.

W wyniku sugestii interesariuszy wewnętrznych uwzględniono w programie studiów możliwość wizyt studyjnych w instytucjach odpowiedzialnych za bezpieczeństwo wewnętrzne realizowane np. w ramach zajęć *organizacje i instytucje bezpieczeństwa wewnętrznego* na studiach pierwszego stopnia czy *pragmatyka służby* na studiach drugiego stopnia.

W programie studiów na wniosek studentów uwzględniono zajęcia o charakterze praktycznym, w tym w formie ćwiczeń projektowych (np. *edukacja dla bezpieczeństwa, bezpieczeństwo społeczności lokalnych i kształtowanie bezpiecznych przestrzeni, zarządzanie projektami bezpieczeństwa*) oraz zajęcia laboratoryjne (*technologie informacyjne, media i komunikowanie społeczne, inżynieria ochrony przeciwpożarowej czy planowanie cywilne*).

Uczelnia na bieżąco monitoruje sytuację na rynku pracy w Polsce oraz przez to wprowadza aktualizację programów studiów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne. Dla przykładu analizy związane z bieżącym monitorowaniem Barometru Zawodów w zawodzie pracowników służb mundurowych były jednym z powodów wprowadzenia zakresu *zarządzanie w formacjach umundurowanych* na studiach drugiego stopnia.

Ewaluacja programu studiów uwzględnia doświadczenia Uczelni zdobyte w czasie realizacji projektów badawczo-rozwojowych realizowanych przez pracowników prowadzących zajęcia na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne, w tym:

- Umieszczenie w treściach programowych elementów związanych z monitorowaniem i rozpoznawaniem zagrożeń z udziałem LNG, w tym elementy oceny ryzyka zdarzeń z udziałem LNG – jako pochodna projektu o akronimie „Trenażer LNG” – zajęcia *monitorowanie i rozpoznawanie zagrożeń oraz procesy decyzyjne i analiza ryzyka w zarządzaniu bezpieczeństwem*.
- Doświadczenia wynikające z przygotowania, realizacji i ewaluacji ćwiczeń i gier decyzyjnych, jako pochodna projektu „FP7 DRIVER +” i uczestnictwa SGSP w programie treningowym Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności (High Level Coordination Course) ujęte w ramach zajęć *symulacyjna gra decyzyjna*.
- Uwzględnienie w treściach programowych elementów związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczestników zgromadzeń religijnych oraz kwestii związanych z organizacją imprez masowych, jako doświadczenie pochodzące z realizacji projektu „ISFP ProSPeReS” ujęte w ramach zajęć *zbiorowe formy ochrony ludności*.
- Czerpanie doświadczeń z realizacji projektu „DG ECHO CASCADE” w treściach związanych z *metodologią oceny ryzyka*.
- Wykorzystanie metodologii opracowanej w projekcie „EU CP ImProDiReT” w ramach zajęć *z mediów i komunikowania społecznego oraz edukacji dla bezpieczeństwa*.

W wyniku monitorowania programu studiów i analizy zmian w międzynarodowym środowisku bezpieczeństwa w programie studiów na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne zostały wyodrębnione

treści programowe w ramach wybranych zajęć, np. związanych z definiowaniem, analizą i monitorowaniem zagrożeń: *zagrożenia bezpieczeństwa, systemy wykrywania skażeń, alarmowania i monitorowania zagrożeń, taktyka działań ratowniczych czy zagrożenia w ochronie przeciwpożarowej*. Obejmują w swoich treściach również zagadnienia związane z zagrożeniem epidemicznym oraz doświadczenia zdobyte przez Państwową Straż Pożarną w tym zakresie. Z kolei zajęcia *bezpieczeństwo międzynarodowe czy geopolityczne uwarunkowania bezpieczeństwa wewnętrznego* bazują na doświadczeniach Uczelni w czasie prowadzenia działań pomocowych wobec ludności ukraińskiej.

Coroczna ocena programu studiów obejmuje także ocenę prac dyplomowych. Monitorowanie procesu dyplomowania realizowane jest podczas wyznaczania opiekunów prac dyplomowych i ich recenzentów. Weryfikacji poddawane jest tematyka prac, jej zgodność z kierunkiem studiów, staranność przygotowania prac. Wnioski z przeprowadzonego audytu zostają przekazane opiekunom prowadzącym prace dyplomowe.

Ocena stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się następuje poprzez: analizę wyników ankiet studenckich, hospitacje zajęć dydaktycznych. Studenci w ankiecie oceny nauczyciela mają możliwość zaproponowania w odpowiedzi otwartej oceniają, czy zajęcia wzbogaciły ich wiedzę i umiejętności, czy program zajęć powielał treści innych zajęć, czy liczba godzin zajęć była wystarczająca do uzyskania założonych efektów uczenia się. Wyniki ankiet są każdorazowo indywidualnie, za pośrednictwem dziekanów lub prorektora ds. naukowo-dydaktycznych i studenckich, przekazywane nauczycielom akademickim prowadzącym właściwe zajęcia, w celu wskazania obszarów, w których wymagana jest poprawa.

Monitorowanie realizacji programu studiów dokonywane jest także poprzez hospitacje zajęć. Podczas hospitacji ocenie podlega m.in. zgodność treści zajęć z ich programem, realizacja założonych efektów uczenia się na zajęciach, dobór i wykorzystanie środków dydaktycznych.

Kierownicy Katedr oraz prodziekan na bieżąco monitorują oraz dokonują okresowych przeglądów programu studiów na ocenianym kierunku. Programy studiów są poddawane bieżącej weryfikacji ich adekwatności względem współczesnych uwarunkowań bezpieczeństwa wewnętrznego w Polsce, dobrych praktyk zagranicznych, korespondowania ze współczesnymi trendami zmian w otoczeniu geopolitycznym, militarnym, społecznym i gospodarczym, jak również spójności co do proponowanych form, metod, narzędzi i treści programowych. Proces ewaluacji programów studiów odbywa się nie rzadziej niż raz na cykl studiów.

Jakość kształcenia na ocenianym kierunku podlega cyklicznym ocenom Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a ich wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu jakości prowadzonego kształcenia. W wyniku przeprowadzonych wcześniej ocen programowych przeprowadzono szkolenia młodszych opiekunów prac dyplomowych pod kątem przygotowywania prac dyplomowych, wprowadzono też regulacje mówiące o tym, że wyniki ankiet ewaluacyjnych udostępnia się studentom oraz wskazuje się im realne zmiany/postępy wynikające z ich wypełniania.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zapewniony jest nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kształceniem prowadzonym na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne. Zakres odpowiedzialności poszczególnych osób sprawujących nadzór nad kierunkiem, w tym zakres odpowiedzialności za zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia został w sposób przejrzysty określony. Zatwierdzanie i zmiany programu studiów oraz przyjęcie na studia odbywają się w oparciu o formalnie określone zasady. Prowadzona jest coroczna ocena programu studiów w oparciu o spostrzeżenia interesariuszy procesu kształcenia, w szczególności kierowników przedmiotów oraz wyniki nauczania, a wyniki tej oceny prowadzą do doskonalenia programu, głównie w formie zmian w programach zajęć. W ocenie programu studiów biorą udział interesariusze wewnętrzni (nauczyciele akademicy oraz studenci), a także zewnętrzni (pracodawcy i absolwenci).

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

---

5. Załączniki: